

Bijlage

Gedetailleerde beschrijving gegevens per veld

1. RUBRIEK PERSOONLIJKE SITUATIE.....	2
Partnerschap.....	2
Toerekening partners.....	5
2. RUBRIEK ‘EIGEN WONING’.....	8
Periode eigen woning.....	8
Eigenwoningforfait.....	11
Betaalde hypotheekrente (eigen woning).....	15
Betaalde kosten (eigen woning).....	19
Periodieke betalingen voor erfpacht, opstal en beklemming.....	21
Aftrek wegens geen/geringe eigen woningschuld.....	22
Bijleenregeling.....	23
Tijdelijke verhuur eigen woning.....	24
3. RUBRIEK INKOMENSVOORZIENINGEN.....	25
Premies lijfrente jaarruimte en reserveringsruimte.....	25
Verzoek terugwenteling lijfrentepremies.....	28
Premies voor arbeidsongeschiktheidsuitkeringen etc.....	30
4. RUBRIEK BOX 3.....	33
Box III – rente, saldi en effectenporteuille.....	33
Geheven dividendbelasting.....	34
Heffingskorting maatschappelijke beleggingen en durfkapitaal.....	36
5. RUBRIEK GIFTEN.....	38
6. RUBRIEK RESULTAAT OVERIGE WERKZAAMHEDEN.....	40
Opbrengsten ROW.....	40
Kosten ROW.....	42
7. RUBRIEK BUITENGEWONE UITGAVEN.....	43
8. RUBRIEK HEFFINGSKORTINGEN:.....	44
9. GEGEVENS OVERIG.....	48
Periodieke uitkeringen (alimentatie).....	48
Ontvangen periodieke uitkeringen voor eigen woning.....	48
Kosten levensonderhoud kinderen jonger dan 30 jaar.....	49
Studiekosten/IBG.....	49

1. Rubriek persoonlijke situatie

B1a Voor in te vullen gegeven	Partnerschap
-------------------------------	--------------

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

Fiscaal partnerschap

Bij gehuwden en geregistreerde partners aanwezig, tenzij sprake is van duurzaam gescheiden leven (materieel criterium).

Bij meerderjarige ongehuwd samenlevenden afhankelijk van:

- het voeren van een gezamenlijke huishouding
- meer dan zes maanden in het kalenderjaar ingeschreven bij de GBA (periode eis geldt onder omstandigheden niet voor overlijdensgevallen).
- keuze voor fiscaal partnerschap bij een verzoek VT of bij de aangifte.

De keuze loopt door gedurende de periode dat aan de voorwaarden wordt voldaan, tenzij deze voor een kalenderjaar wordt herzien.

Uitz:

- geen fiscaal partnerschap mogelijk indien er sprake is van verwantschap in de eerste graad en één van beide partners bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 27 jaar niet heeft bereikt.
- Geen fiscaal partnerschap indien een van beide ongehuwden of beiden niet in Nederland woonachtig zijn en niet kiezen voor behandeling als binnenlandse belastingplichtige.

Voljaar fiscaal partnerschap

Indien er sprake is van deeljaarparterschap kunnen de fiscale partners kiezen voor voljaarspartnerschap. Deze keuze is uitsluitend van belang voor de toerekeningsbepaling van art. 2.17 Wet IB 2001.

Huisgenoot/verbonden persoon

Voor enkele bepalingen uit de Wet IB 2001 speelt ook de huisgenoot¹ of de verbonden persoon een rol. Indien niet wordt gekozen voor fiscaal partnerschap, maar er is sprake is van een gezamenlijke huishouding en/of voldaan wordt aan één van de objectieve criteria² van art. 3.91, tweede lid, onderdeel b, van de Wet IB 2001 dan is deze persoon ook fiscaal relevant voor bijv.: de aanvullende combinatiekorting en de ter beschikking stellingsregeling.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

Of er sprake is van fiscaal partnerschap is voor diverse regelingen in de Wet IB 2001 van belang³.

Heffingskortingen

Fiscaal partnerschap en de periode van hiervan in het kalenderjaar van belang voor diverse heffingskortingen.

- Een niet- of weinig verdienende belastingplichtige kan voor verhoging van de gecombineerde heffingskorting in aanmerking komen indien hij in het kalenderjaar gedurende meer dan zes maanden dezelfde partner heeft⁴.

- Voor de aanvullende combinatiekorting geldt dat slechts één van beide partners of 'verbonden personen'/huisgenoot voor deze korting in aanmerking komt, namelijk degene met het hoogste inkomen uit tegenwoordige arbeid. Indien dit inkomen gelijk is: de oudste van de twee.

- De aanwezigheid van een partner of huisgenoot gedurende meer dan zes maanden in het kalenderjaar belet het recht op de alleenstaande ouderkorting.

Toerekeningsregels

Indien er sprake is voljaarspartnerschap of indien hiervoor is gekozen is er sprake van 'gemeenschappelijke inkomensbestanddelen'. Dit betekent dat niet relevant is bij wie het

¹ Dit is geen fiscaal begrip.

² Samenlevingscontract, pensioenregeling, gezamenlijke eigen woning

³ De kinderkorting wordt buiten beschouwing gelaten aangezien deze per 2008 komt te vervallen (wordt kindertoeslag).

⁴ Uitzondering: Als de belastingplichtige bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 30 jaar niet heeft bereikt en gedurende meer dan zes maanden in kalenderjaar in belangrijke mate door zijn ouders wordt onderhouden.

inkomensbestanddeel (bijv. eigen woning) of de aftrekpost opkomt. Van rechtswege is er sprake van gemeenschappelijk inkomen. Bovendien kunnen de voljaarspartners de gezamenlijke inkomensbestanddelen en bestanddelen van de rendementsgrondslag vrij toerekenen. Tevens kunnen zij het heffingsvrije vermogen van box 3 (inclusief ouderentoeslag) overdragen en kunnen enkele box 3 vrijstellingen worden overgedragen. Daarnaast is partnerschap relevant voor de kleine schuldendrempel van box 3. Bovendien geldt dat bij partners slechts één van beide partners recht heeft op het extra heffingsvrije vermogen in verband met de aanwezigheid van minderjarige kinderen.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

Gegevens van derden:

- Inschrijving belastingplichtige op woonadres bij de GBA
- Inschrijving huisgenoot/potentiële partner bij de GBA
- Huwelijks staat (incl. geregistreerd partnerschap)
- Periode huwelijk/geregistreerd partnerschap
- Periode inschrijving op woonadres bij GBA
- Leeftijd

Gegevens van de Belastingdienst:

- partnerkeuze bij een VT verzoek
- Partnerkeuze bij aangifte vorig jaar

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens en welke gegevensleveranciers betreft het?

De gegevens die uit het GBA afkomstig zijn, maken deel uit van de basisregistratie. Overige gegevens betreffen belastingdienst eigen gegevens (historische gegevens) en gegevens van de belastingplichtige zelf.

2.3 Beschrijf de kwaliteit en tijdigheid van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

De gegevens omtrent de inschrijving in de GBA en de geboortedatum enzovoorts, zijn behoorlijk goed van kwaliteit. Het GBA wordt dagelijks ge-update, dus de tijdigheid is ook goed. De gegevens ten aanzien van de persoonsrelaties (huwelijks staat, ouder-kind relatie, etc.) zijn nog niet helemaal volledig. Vooral voor personen die in het buitenland geboren zijn of in het buitenland gehuwd zijn, is de juistheid en volledigheid niet altijd goed. Dit is echter wel een aandachtspunt voor het GBA zodat de verwachting is dat ook voor deze groep belastingplichtigen de persoonsrelaties goed zijn geregistreerd zullen zijn in de (nabije) toekomst.

2.4 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor invulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Partnerschap is niet zonder meer met zekerheid vast te stellen, aangezien er materiële criteria gelden (gezamenlijke huishouding en duurzaam gescheiden leven) die niet zonder meer uit gegevens zijn af te leiden.

Daarnaast is de keuze van partners van belang. De keuze kan voor het eerst worden gemaakt (indien voorheen geen sprake was van partnerschap) en de keuze kan worden herzien (indien een vorig jaar wel sprake was van partnerschap).

Voor voljaarpartnerschap geldt eveneens dat er sprake is van een keuzeregeling. Dit gegeven is dus ook niet zondermeer met zekerheid uit een gegeven af te leiden.

Voor huisgenoten/verbonden personen geldt dat er een materieel criterium geldt: het voeren van een gezamenlijke huishouding. Dit is niet afleidbaar uit een gegeven.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor invulling, zie memo met algemene noties)

Eind 2006 is een notitie aan de tweede Kamer gestuurd waarin als mogelijkheid werd aangegeven het partnerschap niet afhankelijk te laten zijn van een keuze, maar afhankelijk te stellen van objectief te toetsen criteria. De aanleiding was de wens om te komen tot harmonisatie met de Awir⁵. De TK gaf aan tevreden te zijn met de huidige partnerregeling en geen aanleiding te zien om deze te wijzigen.

Voor de keuze voor voljaarspartnerschap zouden de volgende wetgevingsalternatieven mogelijk zijn:

- alleen voljaarspartnerschap indien feitelijk sprake is van partnerschap gedurende het gehele kalender; of
- voljaarspartnerschap aanwezig indien er sprake is van partnerschap op 31-12 van het kalenderjaar en niet aanwezig indien geen sprake is van voljaarspartnerschap op 31-12 van het kalenderjaar.

Voor de huisgenoot zou wetgevend kunnen worden bepaald dat dit aanwezig geacht wordt indien twee ongehuwde meerderjarigen bij de GBA op één woonadres staan ingeschreven (vergelijk met het begrip 'medebewoner' uit de Awir)..

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

De belastingplichtige kan ondersteund worden door bepaalde veronderstellingen op te nemen, die niet door de klant bevestigd hoeven te worden (zodat ook no touch hier mogelijk is). Uiteraard heeft de klant dan wel de mogelijkheid om de vooringevulde veronderstelling te wijzigen.

Voorbeelden:

- Van een gehuwde/geregistreerde partner wordt aangenomen dat er sprake is van partnerschap zolang zij bij de GBA op hetzelfde woonadres staan ingeschreven (verondersteld wordt dat er dan geen sprake is van duurzaam gescheiden leven).
- Van een gehuwde/geregistreerde partner wordt aangenomen dat er geen sprake is van partnerschap ingeval zij bij de GBA niet meer op hetzelfde woonadres staan ingeschreven (verondersteld wordt dat er dan sprake is van duurzaam gescheiden leven).
- Ingeval twee meerderjarigen op hetzelfde woonadres staan ingeschreven wordt verondersteld dat zij een gezamenlijke huishouding voeren. Ingeval er meerdere meerderjarigen staan ingeschreven wordt dit niet verondersteld.
- Ingeval twee meerderjarigen verondersteld worden een gezamenlijke huishouding te voeren, worden zij geacht de partnerkeuze te maken.
- Ingeval partners op 31-12 op het zelfde woonadres staan ingeschreven, worden zij geacht de keuze te maken voor voljaar partnerschap.
- Ingeval partners op 31-12 niet meer op hetzelfde woonadres staan ingeschreven, worden zij geacht niet te kiezen voor voljaarspartnerschap (uitzondering: overlijden, emigratie).

Zie voor een meer gedetailleerde uitwerking van dit voorstel en de gevolgen voor de vraagstelling op de aangifte het memo 'Partnervraag op de VIA aangifte' van [] d.d. 5 december 2006.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

Het geschetste scenario levert gemak op voor de klant, aangezien de meest waarschijnlijke keuze wordt vooringevuld.

Aan de andere kant levert het scenario het risico op dat de gemaakte keuze voor hem niet altijd de meest gunstige keuze is. De keuze voor fiscaal partnerschap kan nadelig voor hem zijn (dit betreft overigens uitzonderingsgevallen).

4.3 Toets het beschreven scenario ook aan Belastingdienstuitgangspunten zoals vaststelling juiste belastingverplichtingen, risico/toezicht (nader uitwerken)

....

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

⁵ Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen

Er zijn mogelijkheden om partnerschap voor in te vullen. Het gaat hier om het voorinvullen van de waarschijnlijke situatie/keuze. Er kan in vrijwel geen enkel geval met zekerheid worden voorgevuld.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging
Indien partnerschap niet meer afhankelijk is van materiële criteria of keuzes wordt juiste voorinvulling in meer dan 90% van de gevallen mogelijk.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?
2009

B1.b Voor in te vullen gegeven	Toerekening partners
--------------------------------	----------------------

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

Voor de aangifte is bij gemeenschappelijke inkomensbestanddelen en bestanddelen van de rendementsgrondslag het 'toegerekende deel' van belang.

Toelichting:

Bij voljaarparterschap (inclusief deeljaarparters die voor voljaarparterschap hebben gekozen) worden gemeenschappelijke inkomensbestanddelen gezamenlijk berekend en vrij verdeeld onder beide partner. Partners kunnen dus zelf kiezen welke verdeling zij wensen.

Voor bestanddelen van de rendementsgrondslag geldt dat deze keuze per bestanddeel kan worden gemaakt.

Tevens kan een voljaarparters het heffingvrije vermogen en de ouderentoeslag overdragen aan de andere partner. Dit geldt eveneens voor de vrijstelling maatschappelijke beleggingen, de vrijstelling beleggingen in durfkapitaal. Tevens geldt nog dat er een verzoek ex art. 5.3, vierde lid, Wet IB 2001 kan worden gedaan in verband met de kleine schuldendrempel.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

Bij voljaarparters is niet de inkomst of de aftrekpost of het vermogensbestanddeel van belang voor de vaststelling van de belastingschuld, maar het 'toegerekende deel'.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

Nee.

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

Geen van beide.

2.3 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

De belastingplichtige heeft wettelijk gezien de keuze om inkomensbestanddelen toe te rekenen aan zichzelf of aan zijn of haar partner. De Belastingdienst zou een voorstel voor die toerekening kunnen voorinvullen, namelijk de meest optimale toerekening op grond van de gegevens die in de aangifte zijn opgenomen.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

N.v.t.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

N.v.t.

2.6 Beschrijf de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom?

N.v.t.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Van belang is of er sprake is van fiscaal partnerschap en of er sprake is van voljaarsfiscaal partnerschap (zie sjabloon: partnerregeling).

Daarna moet bepaald worden aan welke partner wordt toegerekend. Dit kan de fiscaal voordeligste toerekening zijn, maar de partners kunnen ook een andere keuze maken.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

Mogelijke oplossingen zijn:

- Een wettelijke toerekeningsregel maken (zoals het systeem van de Wet op de inkomstenbelasting 1964)
- geen toerekening, maar per individu bepalen
- inkomens van partners bij elkaar tellen en delen door twee etc. etc.

Er is ook al enkele jaren geleden als knelpunt aangegeven dat niet de rendementsgrondslag, maar alle bestanddelen daarvan moeten worden verdeeld. Indien de rendementsgrondslag wordt verdeeld leidt dat er toe dat geen overdracht van heffingvrij vermogen hoeft plaats te vinden.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

De belastingplichtige kan ondersteund worden door bepaalde veronderstellingen op te nemen, namelijk de meest optimale verdeling voorinvullen en ingeval slechts één van beide partners beschreven is: alle gemeenschappelijke inkomensbestanddelen en bestanddelen van de rendementsgrondslag toerekenen aan de beschreven belastingplichtige.

Om een optimale verdeling te kunnen maken is het noodzakelijk om van beide partners alle inkomensbestanddelen en bestanddelen van de rendementsgrondslag te kennen.

Bij de papieren aangifte kan dit veel complicaties opleveren. Bij een aanvulling of wijziging van de aangifte door de klant bestaat het risico dat het voorgevulde toegerekende bedrag onjuist is en gecorrigeerd moet worden door de klant.

De elektronische aangifte kan hier meer ondersteuning bieden omdat het toegerekende bedrag door het aangifte programma zelf kan worden aangepast indien de klant zelf een voorgevuld inkomensgegeven aanvult of wijzigt.

De mogelijkheden van een papieren 'partneraanangifte' kan worden onderzocht als mogelijke oplossing. De meest optimale toerekening wordt dan zichtbaar gemaakt op de aanslag.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

Het geschetste scenario levert gemak op voor de klant, aangezien de meest waarschijnlijke keuze wordt voorgevuld. Bij de papieren aangifte levert dit alleen gemak op voor de klant indien de voorgevulde toerekening (vrijwel) zeker juist is (dus alleen als de klant en zijn partner geen aanvullingen of wijzigingen doorvoeren). In alle andere gevallen levert een onjuiste voorgevulde toerekening voor de klant risico's op. Dit geldt evenzeer voor de Belastingdienst: grote risico's van onjuiste aangiften en slecht/niet verwerkbaar aangiften (indien er veel gecorrigeerd moet worden door de klant).

Aan de andere kant levert het scenario het risico op dat de gemaakte keuze voor hem niet altijd de meest gunstige keuze is. Een meest optimale toerekening kan voor andere regelingen (inkomensafhankelijke subsidies, alimentatie) nadelen opleveren.

De klant kan ook een andere verdeling dan de meest optimale verdeling wensen, ingeval hij hecht aan het opgeven van zijn eigen vermogensbestanddelen en/of zijn eigen aftrekposten. Dit zal zich vermoedelijk vooral voordoen in echtscheidingsituaties.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Er zijn mogelijkheden om de optimale toerekening voor in te vullen. Dit geldt echter uitsluitend voor de elektronische aangiften en voor de hele eenvoudige papieren aangiften waar alle inkomensbestanddelen

en bestanddelen van de rendementsgrondslag bekend zijn. Afgeraden wordt om op de papieren aangifte de toerekening van de bestanddelen van de rendementsgrondslag voor in te vullen. Hier ontstaan grote risico's op fouten (lang niet alle elementen van box 3 zijn bekend) en risico's dat in strijd met de geheimhoudingsplicht wordt gehandeld.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging
Voorinvullen wordt veel beter mogelijk indien er een eenvoudige wettelijke toerekeningsregel geldt.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?

- Voor de elektronische aangifte: 2008
- Voor de papieren aangifte: 2012 (op zijn vroegst...)

2. Rubriek 'eigen woning'

B2.a	Voor in te vullen gegeven	Periode eigen woning
------	---------------------------	----------------------

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

Het invullen van de periode dat de woning "eigen woning" van belastingplichtige is, is relevant voor de hoogte van het inkomen uit de eigen woning (eigenwoningforfait). Een woning is "eigen woning"-kortgezegd - als de woning de belastingplichtige als hoofdverblijf ter beschikking staat (artikel 3.11 Wet IB 2001). Indien de woning het hele jaar geldt als eigen woning (men woont er het hele jaar), wordt het volledige eigenwoningforfait bijgeteld. Woont men een deel van het jaar in de woning, dan wordt het eigenwoningforfait naar rato verminderd.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

Het belang van het invullen van het veld is gelegen in het vaststellen van de eventuele vermindering van het eigenwoningforfait in verband met het feit dat de woning niet het hele jaar geldt als eigen woning. Het gaat dan hoofdzakelijk om verhuissituaties.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

De periode eigen woning krijgen we niet als gegeven binnen, het moment van inschrijving wordt wel gerenseigneerd. Uit dit gegeven kan de periode worden afgeleid. Vooral bij niet-verhuizers kunnen we aansluiting zoeken bij het GBA. Indien het GBA aangeeft dat iemand niet is verhuisd, is de periode eigen woning in vrijwel alle gevallen 1-1 tm 31-12. Bij verhuizers kan dit wat complexer liggen.

2.2 Is sprake van een basisregistratie?

We kunnen/moeten gebruik maken van gegevens van het GBA. Het GBA is een basisregistratie. Het gegeven periode eigen woning is hierin echter niet opgenomen. Wel kunnen we de gegevens van het GBA gebruiken om tot een goede benadering van de periode eigen woning te komen.

2.3 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Gemeenten via GBA

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

De Belastingdienst ontvangt een kopie vanuit GBA (BVR). Mutaties worden aan de Belastingdienst geleverd.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

Gezien de status van het GBA als basisregistratie gaan we uit van een goede kwaliteit van de gegevens (juist en volledig).

De Belastingdienst vult op dit moment nog gegevens aan in BVR (niet iedereen is verplicht zich in te schrijven/ buitenlanders). Deze aanvullingen zijn irrelevant voor de periode eigen woning (moment van inschrijving), medewerkers kunnen dit veld niet muteren.

De juistheid en volledigheid in GBA wil nog niet zeggen dat de gegevens 1-op-1 juist en volledig voorgevuld kunnen worden, immers staat de inschrijving in GBA niet gelijk aan het daadwerkelijk betrekken van de eigen woning.

2.6 Beschrijf de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom?

De Belastingdienst ontvangt dagelijks ('s nachts) een update van de gegevens uit GBA. De gegevens krijgt de Belastingdienst dus niet real-time binnen, maar de updatefrequentie is zodanig hoog dat de gegevens tijdig binnen zijn voor het voorinvullen. De verwachting is dat de gegevens al in de eerste week van januari volledig zullen zijn.

2.7 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Vanuit de gegevens uit GBA is niet te herleiden of een belastingplichtige de woning tijdelijk verhuurt. Een dergelijk gegeven past niet binnen de gegevensverzameling (scope) van het GBA, de Belastingdienst zal deze gegevens bij de Belastingplichtige moeten nagaan. In de uitvraag zou hier specifiek naar gevraagd kunnen worden.

Vanuit de gegevens uit GBA is niet direct herleidbaar wanneer belastingplichtigen verhuizen (datum verhuizen is niet gelijk aan datum inschrijving). Het voorinvullen van rubriek 13 (verkozen woning – eigenwoningreserve) met gegevens vanuit onder andere Kadaster kan een trigger zijn voor een verhuizing, deze gegevens (moment van overdracht) kan gebruikt worden om de periode voor in te vullen.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Voor niet-verhuizende belastingplichtigen (veruit de meerderheid) kan standaard worden uitgegaan van een (standaard)periode van 1-1 t/m 31-12. Uitgaande van een goede kwaliteit van de gegevens van het GBA is er voor deze groep geen belemmering om de periode in te vullen. Probleem kan nog zijn de verhuur van een deel van de woning en het gebruik van een deel van de woning als werkruimte. Daarvoor zou een voorbehoud kunnen worden gemaakt.

Voor belastingplichtigen die in het belastingjaar zijn verhuisd naar een (andere) eigen woning (hoeveel zijn dit er, vraag aan [] dit waren er in 2005 circa 206.000 – info []), zijn er wel belemmeringen om de periode in te vullen. De belangrijkste belemmering is dat de fiscale regeling niet aansluit bij de basisregistratie GBA. De toets of een woning als hoofdverblijf ter beschikking staat is namelijk een feitelijke toets, die de Belastingdienst niet kan uitvoeren.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

Zoals hierboven opgemerkt: er is vooral een belemmering bij verhuizende belastingplichtigen. De niet-verhuizers kunnen we voorinvullen (1-1 t/m 31-12). Problemen ontstaan nog wel bij werkruimten en verhuur van een deel van de woning. Daarmee wordt in de GBA geen rekening gehouden. Ook kan nog discussie ontstaan over de vraag of sprake is van "eigen" woning in fiscale zin (bijvoorbeeld in vruchtgebruikssituaties). Deze discussie horen in de fiscaliteit thuis en moeten niet bij de basisregistratiehouder worden neergelegd. Uiteraard zijn hier wetgevende oplossingen mogelijk, door de regeling nog iets grofmaziger te maken, waardoor de discussies uitgesloten worden.

Om ook de verhuizers voor in te kunnen vullen, zou in de wet kunnen worden aangesloten bij het gegeven in de GBA (moment inschrijving) of bij het gegeven in het kadaster (moment van eigendomsverkrijging). Het meest voor de hand ligt het moment van inschrijving in de GBA: van een eigen woning is dan sprake vanaf het moment dat de belastingplichtige zich in de GBA inschrijft als bewoner van die woning. Bij inschrijving in de GBA zal getoetst worden (???) of sprake is van bewoning. Door aan te sluiten bij de basisregistratie kan onnodig contact met de burger worden voorkomen en wordt de discussie over waar men woont (hoofdverblijf hebben) neergelegd op de plek waar die hoort, te weten bij de basisregistratiehouder. Het gebruik maken van de GBA past in het uitgangspunt dat de Belastingdienst gebruik maakt van bij (semi-) overheidsorganisaties al bestaande gegevensbronnen. Er zou hierbij nog een zekere marge (grofheid) in de wet kunnen worden gebouwd om het voorinvullen nog verder te verbeteren. Bijvoorbeeld zou geregeld kunnen worden dat de pro-rata berekening op maandbasis gaat gelden.

Een iets verder gaande wetswijziging in de fiscaliteit zou het hele probleem in één keer kunnen oplossen: een wettelijke regeling die aanknoopt bij één toetsmoment. Bijvoorbeeld het bezit van een eigen woning op 1 januari leidt tot een volledige bijtelling van het eigenwoningforfait. Een dergelijke wijziging zou passen in een toch al grof werkende regeling als het eigenwoningforfait. In de markt zullen oplossingen worden gevonden om de grofheid tussen partijen te verrekenen (vgl. de ouder motorrijtuigenbelasting). Goed moet worden gekeken naar uitstraling richting de bestaande verhuisregelingen (wel renteaftrek, geen bijtelling eigenwoningforfait).

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

- Zonder wetswijziging ligt het voor de hand dat we de periode alleen voorinvullen bij niet-verhuizers. Hierdoor wordt de groep waarbij we het uiteindelijk juiste eigenwoningforfait kunnen voorinvullen verkleind. We zouden bij verhuizende belastingplichtigen eventueel wel de datum van inschrijving in de GBA kunnen voorinvullen, maar de kans is erg groot dat dit tot veel verwarring gaat leiden. We zouden dan immers de schijn opwekken dat inschrijving in GBA bepalend is voor de toepassing van het eigenwoningforfait. Het is de vraag of dat via communicatie is op te lossen. Dit scenario wordt dan ook afgeraden.

- Mogelijk zou informatie uit een voorlopige aangifte kunnen worden gebruikt: de belastingplichtige zal in het jaar van verhuizing vaak al de gegevens aan ons hebben doorgegeven in verband met de berekening van zijn voorlopige aanslag/teruggave. Als we er voor zorgen dat de uitvraag in de aangifte gelijk is aan de uitvraag in het voorlopige traject, kunnen we de gegevens die de belastingplichtige ons al in het voorlopige

traject heeft verstrekt weer aan hem presenteren al voor in te vullen gegeven (eenmalige uitvraag). Uiteraard is het wel zaak dat de uitvraag in voorlopige en definitieve sfeer dan op elkaar worden afgestemd.

- Gebruik maken van informatie uit een voorgaand jaar heeft voor verhuizende belastingplichtigen geen zin: de situatie is immers juist gewijzigd.

Voor niet verhuizende belastingplichtigen kan wat betreft de vraag OF en in HOEVERRE sprake is van een eigen woning (zie 3.2 ad 1) informatie uit een voorgaande aangifte uiteraard wel gebruikt worden om het voor in te vullen gegeven te verbeteren.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

Het voorinvullen van de periode uitsluitend bij niet-verhuizers levert de burgers weinig gemak op. De vraag over periode eigenwoningforfait is immers juist vooral lastig te beantwoorden voor burgers die wel verhuist zijn, vooral als het gaat om een verhuizing van de ene koopwoning naar de andere koopwoning. Als we voor die groep een goede datum in zouden kunnen vullen, dan zou dat opzoekwerk en onzekerheid schelen. Het niet voorinvullen van de periode bij verhuizende burgers die van de ene koopwoning naar de andere gaan, zal de onzekerheid in stand laten voor welke periode zij voor hun woningen eigenwoningforfait moeten aangeven. Het slechts voorinvullen van de periode bij niet-verhuizers levert overall weinig extra gemak op.

Wel zijn goede resultaten mogelijk met het gebruik maken van gegevens uit de voorlopige aangifte. Uiteraard zou dit gepaard moeten gaan met duidelijke communicatie betreffende de status van het voorgevulde gegeven: duidelijk moet zijn dat het gaat om een gegeven dat door de belastingplichtige zelf is verstrekt en niet om een gegeven afkomstig van een derde.

4.3 Toets het beschreven scenario ook Belastingdienstuitgangspunten zoals vaststelling juiste belastingverplichtingen, risico/toezicht (nader uitwerken)

Door alleen bij niet-verhuizende belastingplichtigen voor in te vullen voorkomen we het risico op een verkeerde toepassing van het eigenwoningforfait. Ook voorkomen we extra contacten met de belastingplichtigen die in verwarring zouden kunnen raken van het voorinvullen van bijvoorbeeld de inschrijfdatum GBA of de datum van verkrijging van de woning (kadaster).

Echter dit scenario maakt het nog niet veel makkelijker voor de burger en ondersteunt niet de groep die juist wel ondersteuning behoeft (verhuizende burgers). Het scenario vermindert nauwelijks de inspanning voor het invullen van de aangifte en levert geen extra zekerheid op voor de burger die daaraan behoefte heeft.

Het scenario waarin gebruik wordt gemaakt van gegevens uit de voorlopige aangifte, biedt meer gemak en ondersteuning en minimaliseert de moeite voor het doen van aangifte bij diegenen die een voorlopige aangifte hebben ingediend. Het vermindert het aantal klantcontacten. Het scenario heeft bovendien een opvoedend effect: als men zijn gegevens éénmaal goed heeft verstrekt in de voorlopige aangifte, is men snel klaar met zijn aangifte. Het past uiteraard ook in de gedachte van het eenmalig verstrekken van gegevens en in de 'pay as you earn' filosofie. Ook zou gesteld kunnen worden dat het verstrekken van het gegeven in de voorlopige aangifte is aan te merken als het afwikkelen van een life-event. Dat is passend in de richting waar we als Belastingdienst naar toe willen.

Het scenario heeft als nadeel dat er geen extra zekerheid wordt geboden ten aanzien van de in te vullen gegevens.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Er zijn wel wat mogelijkheden om de periode eigen woning voor in te vullen. Maar voor de groep waarbij voorinvulling echt iets toevoegt (de verhuizende belastingplichtigen) is voorinvulling op basis van derdengegevens niet goed mogelijk.

Gebruik van gegevens uit de voorlopige aangifte biedt onder voorwaarden goede mogelijkheden tot voorinvulling: het via de voorlopige aanslag door laten geven van gegevens over een nieuwe woning past in de life-event-gedachte. Het leidt tot minder contacten met de burger en past in de gedachte van 'pay as you earn'. De uitvraag in de voorlopige aangifte zal moeten aangepast aan de uitvraag in de definitieve aangifte.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Indien in de fiscale eigenwoningregeling direct wordt aangesloten bij de GBA-inschrijving, kan voor de periode eigen woning vrij goed worden voorgevuld. Het binnen de eigenwoningregeling aansluiten bij de GBA-inschrijving past in het uitgangspunt dat de Belastingdienst zo veel mogelijk gebruik maakt van bij (semi-) overheidsorganisaties al bestaande gegevensbronnen.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?

Met het voorinvullen van de periode bij niet-verhuizers kan al in het belastingjaar 2008 worden begonnen. Het eventuele startjaar voor voorinvulling van de periode eigen woning bij verhuizende belastingplichtigen is vooral afhankelijk van aanpassingen in de VA/VT.

B2.b Voor in te vullen gegeven	Eigenwoningforfait
--------------------------------	--------------------

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

Het eigenwoningforfait is de bijtelling bij het inkomen van de belastingplichtige of zijn partner vanwege het bezit van een "eigen woning".

Eigen woning

Van een eigen woning in de zin van de Wet IB 2001 is kortgezegd sprake als:

- Een woning (woonboot of woonwagen) de belastingplichtige als hoofdverblijf ter beschikking staat;
- op grond van eigendom of;
- op grond van vruchtgebruik volgens testament of;
- op grond van erfpacht/opstal of;
- op grond van lidmaatschap van een coöperatieve flatvereniging.

Eigenwoningforfait

Het eigenwoningforfait is een oplopend percentage van de WOZ-waarde van de eigen woning (in 2006 maximaal 0,6%), met een plafond (in € 8.900). De belastingplichtige en zijn fiscale partner kunnen samen slechts één eigen woning hebben.

Enkele beperkingen/uitzonderingen

- Woningen die behoren tot het ondernemingsvermogen van de belastingplichtige vallen niet onder het eigenwoningforfait, maar onder de regeling van artikel 3.19 Wet IB 2001.
- Als men slechts een deel van het jaar een eigen woning heeft moet een evenredig deel van het eigenwoningforfait worden aangegeven.
- Als de woning tijdelijk wordt verhuurd, bijvoorbeeld tijdens de vakanties geldt over die periode het eigenwoningforfait niet. De ontvangen huur moet dan voor driekwart worden aangegeven als inkomsten uit tijdelijke verhuur. Aftrekbare rente en kosten van geldleningen blijven gedurende die periode aftrekbaar. Daarnaast zijn dan nog enkele andere kosten aftrekbaar die direct samenhangen met de tijdelijke verhuur.
- Als een deel van de woning wordt verhuurd, hoeft voor het verhuurde deel geen eigenwoningforfait te worden aangegeven, tenzij de kamerverhuurvrijstelling geldt (artikel 3.114 van de Wet IB 2001)
- Als de woning voor een deel kan worden aangemerkt als een werkruimte, geldt voor dat deel het eigenwoningforfait. Dit kan zich voordoen bij zowel particulieren (resultaatgenieters) als bij ondernemers.
- Er gelden nog enkele bijzondere regelingen voor belastingplichtigen die tijdelijk twee woningen hebben. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om verhuis- en echtscheidingssituaties. Bij deze regelingen is het eigenwoningforfait nihil (wel aftrek van rente en kosten van geldleningen). Het eigenwoningforfait geldt wel bij de echtscheidingsregeling. Voor de uitzendenregeling geldt een verhoogd eigenwoningforfait.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

Het eigenwoningforfait is belast als inkomen in box 1 van de belastingplichtige en zijn evt. partner. Het veld wordt in 44,7% (62,6%) van de aangiften ingevuld.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

Het eigen woningforfait is een afgeleid gegeven. Indien de WOZ-waarde, het percentage eigendom en de periode eigen woning is ingevuld, kan voor vrijwel alle particulieren het eigen woningforfait worden vastgesteld. Bij de elektronische aangifte is voor dit veld voorinvullen niet noodzakelijk, omdat er reeds een rekenmodule in de elektronische aangifte zit die het eigen woningforfait berekend indien de eerder genoemde gegevens zijn ingevuld.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit? Het eigenwoningforfait is thans een afgeleid gegeven. Het voor in te vullen gegeven wordt bepaald aan de hand van de volgende toetscriteria:

1. Is sprake van een eigen woning? (zie criteria bij 1.1)
2. Voor welk deel is belastingplichtige en/of zijn partner eigenaar?
3. Wat is de WOZ-waarde van de woning?
4. Is de belastingplichtige en/of zijn partner het hele jaar eigenaar?
5. Is er sprake van tijdelijke verhuur van de woning?
6. Is sprake van verhuur van een deel van de woning en zo ja geldt de kamerverhuurvrijstellingregeling?
7. Is sprake van een zelfstandige werkruimte in de eigen woning?
8. Behoort de woning tot het ondernemingsvermogen?
9. Is sprake van een verhuisregeling, echtscheidingsregeling of uitzendregeling

Het feit dat het gegeven moet worden bepaald aan de hand van een groot aantal toetsingscriteria en niet rechtstreeks kan worden gehaald uit een basisregistratie of derdengegevensbestand, is een belangrijke belemmering om het gegeven voor in te vullen. Een aantal van de hierboven genoemde toetsingscriteria is beschikbaar in basisregistraties (2, 3, en 4).

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetwijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling)

1. Voor de bepaling van het begrip eigen woning zou in de wet kunnen worden aangesloten bij een formeel gegeven zoals inschrijving in de GBA of bij eigendom volgens het kadaster of een combinatie van die twee. De materiële eis van het hoofdverblijf zou dan moeten vervallen. Wel zou de eis van slechts één eigen woning in stand moeten blijven. Door aan te sluiten bij de genoemde basisregistraties kan onnodig contact met de burger worden voorkomen en wordt de discussie over waar men woont neergelegd op de plek waar die hoort, te weten bij de basisregistratiehouder GBA. Het gebruik maken van basisregistraties voor dit fiscale doel past in het uitgangspunt dat de Belastingdienst gebruik maakt van bij (semi-) overheidsorganisaties al bestaande gegevensbronnen. Nadeel kan zijn dat er een rechtstreeks koppeling is tussen feitelijke hoofdverblijf eigenwoning (box 1 met rente aftrek) en andere woningen (box 3 geen renteaftrek)
2. De eigenwoningregeling zou moeten uitgaan van één toetsingsmoment, bijvoorbeeld 1 januari van het kalenderjaar. Het bezit van een eigen woning op 1 januari leidt tot toepassing van het volledige eigenwoningforfait (zie ook uitwerking bij veld periode eigen woning).
3. De regeling van tijdelijke verhuur van de eigen woning kan worden afgeschaft. Deze regeling is bewerkelijk voor de burger en voor de Belastingdienst. Zij levert weinig op (positief is 25 miljoen aangegeven, onbekend is hoe groot het bedrag is dat is gemist aan eigenwoningforfait en aan kostenafrek). Bij afschaffing van deze regeling, kan de uitvraag van de eigenwoningregeling worden vereenvoudigd en zal een niet-voorinvulbaar veld met een gering fiscaal belang kunnen worden verwijderd. Ik ben benieuwd hoe groot die groep is in aantallen belastingplichtigen. Dit kan je eventueel met een aanklikvraag ondervragen. Heeft u tijdelijk verhuurd, dan volgt een uitrolmenu.
4. Ook de regelingen m.b.t. verhuur van een deel van de woning, de werkruimte regelingen en de ondernemerswoning verdienen heroverweging omdat zij het berekenen van het forfait te veel compliceren. Dergelijke complicaties passen niet bij een regeling die bedoeld is om eenvoudig het voordeel uit de eigen woning te bepalen. Uitgangspunt zou kunnen zijn dat een woning die op 1 januari van het belastingjaar door de belastingplichtige wordt bewoond (volgens GBA) en die eigendom is (volgens Kadaster) van de belastingplichtige of zijn partner, altijd via het eigenwoningforfait in de heffing wordt betrokken, ongeacht of deze woning deels is verhuurd of deels in gebruik is binnen de onderneming van belastingplichtige en/of zijn partner. Hiertoe zou in de winstbepalingen van de Wet IB 2001 moeten worden opgenomen dat woningen die door de ondernemer worden bewoond, niet tot het ondernemingsvermogen mogen worden gerekend. Om hoeveel gevallen gaat dit eigenlijk? Je kan het ook overdrijven. In zo'n situatie is sprake van een mix met de winstberekening die wordt veroorzaakt door de winstberekening. Bij verhuur geldt dat de feitelijke belastingdruk hoger is (1,2% belasting over de waarde minus de schulden, geen renteaftrek. Dat financiële plaatje wordt geheel anders als je de gedeeltelijk verhuurde woning in box 1 betreft.)
5. Een verder gaande wetwijziging is om de eigenwoningregeling te verplaatsen naar box 3. Het eigenwoningforfait wordt dan afgeschaft. De woz-waarde van de woning zou in box 3 kunnen worden voorgevuld. Kostenafrek zou dan ook tot het verleden behoren. Met een dergelijke wijziging zou het

kwalificatieprobleem met betrekking tot de inkomsten en aftrekposten van de eigen woning tot het verleden behoren. Alle inkomsten en aftrekposten in box 1 zouden kunnen worden geschrapt. Heffing over de eigen woning en aftrek van de bijbehorende schuld zouden kunnen worden afgewikkeld via het forfaitair rendement. Een dergelijke wijziging zou passen bij een toch al grof werkende regeling als het eigenwoningforfait. In Zweden is een dergelijke overbrenging van de eigenwoningregeling van de progressief belaste inkomstenbox naar de vermogensbox succesvol uitgevoerd. Let op: Ons huidige kabinet heeft uitdrukkelijk gezegd niet te tornen aan de bestaande eigenwoningregeling.

4 Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 *Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.*

Ten aanzien van de vraag of sprake is van een eigen woning zijn er in de basisregistraties gegevens opgenomen die tezamen genomen tot een vrij betrouwbare conclusie kunnen leiden. Het gaat hierbij om gegevens zoals opgenomen in de WOZ-base en bij het Kadaster. Op basis van deze gegevens wordt ook de WOZ-waarde voorgevuld in de aangifte IB 2007. De in die basisregistratie beschikbare gegevens over het eigendomsaandeel en de eigendomsperiode kunnen voor een aantal gevallen ook leiden tot een in te vullen eigenwoningforfait.

Echter, de gegevens over tijdelijke verhuur, verhuur van een deel van de woning, werkruimte in de eigen woning en gebruik van de woning in de onderneming zijn niet bij derden beschikbaar. Bij voorinvullen van het eigenwoningforfait zou hiervoor een voorbehoud kunnen worden gemaakt.

Vooringevuld zou kunnen worden het eigenwoningforfait, zoals bepaald op grond van de criteria 1 t/m 4 (zie 3.1). Belastingplichtige zou dan nog een vraag voorgelegd kunnen krijgen of sprake is van een situatie van tijdelijke verhuur, verhuur van een deel van de woning, werkruimte in de eigen woning of gebruik van de woning in de onderneming. Wordt deze vraag in het aangifteprogramma met nee beantwoord, dan wordt het vooringevulde gegeven bevestigd.

- Er zou informatie uit een voorlopige aangifte kunnen worden gebruikt. De ontbrekende informatie over verhuursituaties zou daar al kunnen worden uitgevraagd. Als we er voor zorgen dat de uitvraag in de aangifte gelijk is aan de uitvraag in het voorlopige traject, kunnen we de gegevens die de belastingplichtige ons al in het voorlopige traject heeft verstrekt weer aan hem presenteren als voor in te vullen gegeven (eenmalige uitvraag). Uiteraard is het wel zaak dat de uitvraag in voorlopige en definitieve sfeer dan op elkaar worden afgestemd.

- In de situatie dat belastingplichtige niet is verhuisd, zou gebruik kunnen worden gemaakt van gegevens die belastingplichtige in het voorgaande jaar heeft verstrekt in zijn aangifte. Een aantal van de ontbrekende gegevens zal immers vrij constant zijn. Dat geldt overigens niet voor de gegevens m.b.t. de tijdelijke verhuur.

4.2 *Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.*

Het voorinvullen van het eigenwoningforfait levert belastingplichtigen die gebruik maken van het aangifteprogramma niet heel veel gemak op. Het programma berekent voor hen immers op vrij eenvoudige wijze de hoogte van het forfait en geeft ondersteuning bij de beantwoording in hoeverre sprake is van een eigen woning. Wel zou het prettig zijn voor belastingplichtigen en hun partners die gebruik maken van het aangiftebiljet, voor hen zou het rekenwerk schelen. Het voorinvullen van dergelijke gegevens op aangiften van partners kan echter problemen opleveren ten aanzien van de geheimhoudingsplicht. Het voorinvullen van het eigenwoningforfait zal onzekerheid wegnemen ten aanzien van de vraag of sprake is van een eigen woning en ten aanzien van de hoogte van het eigenwoningforfait.

Dit geldt voor partners die fiscaal partner zijn. De onderlinge eigendomsverhouding is dan niet belangrijk

Als twee personen samen een huis hebben, is de eigendomsverhouding nog van belang. Het forfait is dan het forfait * eigendomspercentage. Misschien ook handig om te onderzoeken in hoeveel gevallen samenwoners met een eigen woning niet opteren voor fiscaal partnerschap.

Indien naast de gegevens uit GBA en Kadaster (ook) gebruik wordt gemaakt van gegevens uit de voorlopige aangifte, wordt extra gemak geboden (de aanvullende vraag over verlaging van het forfait kan dan al worden voorgevuld op basis van gegevens die in de voorlopige aangifte zijn verstrekt) en wordt de moeite voor het doen van aangifte verminderd bij diegenen die een voorlopige aangifte hebben ingediend. Het aantal klantcontacten kan verminderen en de klant zal zich extra ondersteund voelen. Wel kan enige verwarring ontstaan over de status van de gegevens die uit de voorlopige aangifte zijn overgenomen.

Bij gebruikmaking van gegevens van de aangifte van het voorgaande jaar, in combinatie met gegevens uit GBA en Kadaster, kan het aantal klantcontacten nog verder terug.

4.3 Toets het beschreven scenario ook aan Belastingdienstuitgangspunten zoals vaststelling juiste belastingverplichtingen, risico/toezicht (nader uitwerken)

In het beschreven scenario zal het gegeven dat kan worden voorgevuld in een groot deel van de gevallen uiteindelijk ook het eigenwoningforfait zijn. Slechts bij de groep waarbij sprake is van een verlaging van het forfait door bijvoorbeeld verhuur of ondernemingsvermogen, zal het voor ingevulde gegeven niet het eigenwoningforfait representeren (*hoe groot zal die groep zijn??*). Als belastingplichtigen de aanvullende vraag niet of niet juist beantwoorden wordt een te hoog forfait belast. Papieren aangevers hebben meer extra gemak van het voorinvullen van het eigenwoningforfait dan digitale aangevers. Voor beide groepen geldt dat zij zich meer ondersteund zullen voelen en geen gegevens meer zullen hoeven opzoeken. Voorinvulling van gegevens uit de voorlopige aangifte of uit de aangifte van het voorgaande jaar, zal gepaard moeten gaan met duidelijke communicatie over de status van die voorgevulde gegevens.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Er zijn mogelijkheden om het eigenwoningforfait voor in te vullen. Hierbij kan gebruik worden gemaakt van bestaande gegevensbronnen (GBA en Kadaster). Probleem is dat in de regeling een aantal bepalingen is opgenomen die bewerkstelligen dat het ingevulde forfait onjuist zal zijn. Daarom kan ter verbetering van het voor in te vullen bedrag gebruik worden gemaakt van gegevens uit de voorlopige aangifte of uit de aangifte van het voorgaande jaar.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Indien in de fiscale eigenwoningregeling direct wordt aangesloten bij de GBA-inschrijving, kan het eigenwoningforfait vrij goed worden voorgevuld.

Om tot echt goede voorinvulling van het eigenwoningforfait te komen, moet de regeling van het eigenwoningforfait wat grover worden opgezet. Dat zou passen bij een regeling die bedoeld is om eenvoudig het voordeel uit de eigen woning te bepalen. Uitgangspunt van een goed voor in te vullen regeling zou kunnen zijn dat een woning die op 1 januari van het belastingjaar door de belastingplichtige wordt bewoond (volgens GBA) en die eigendom is (volgens Kadaster) van de belastingplichtige of zijn partner, altijd voor het gehele bedrag in het eigenwoningforfait wordt betrokken, ongeacht of deze woning deels is verhuurd of deels in gebruik is binnen de onderneming van belastingplichtige en/of zijn partner. Het binnen de eigenwoningregeling aansluiten bij de GBA-inschrijving past in het uitgangspunt dat de Belastingdienst zo veel mogelijk gebruik maakt van bij (semi-) overheidsorganisaties al bestaande gegevensbronnen.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?
2009

B2.c	Voor in te vullen gegeven	Betaalde hypotheekrente (eigen woning)
------	---------------------------	--

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen?

Belastbare inkomsten uit de eigen woning zijn de voordelen uit eigen woning (eigenwoningforfait) en het voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning, verminderd met de op de voordelen uit eigen woning drukkende aftrekbare kosten. Deze aftrekbare kosten bestaan uit:

1. rente over de eigenwoningschuld
2. kosten van de eigenwoningschuld (zie bijlage B1.c)
3. periodieke betalingen voor erfpacht, opstal of beklemming (zie bijlage B1.d)

De eigenwoningschuld is de schuld die wordt aangegaan voor de verwerving, verbetering of het onderhoud van de eigen woning (hoofregel). In de wet is een aantal bepalingen opgenomen, die een inbreuk maken op deze hoofregel. Te denken valt hierbij aan de bijleenregeling, vooruitbetaalde-renteregeling de

bepijking van de rente-aftek tot maximaal 30 jaar en de uitsluiting van leningen tussen partners. Verder is in de wet en in beleidsbesluiten exact de afgrenzing vastgelegd wat nog aftrekbare rente voor de eigen woning is en wat niet. Er zijn – afgezien van bovengenoemde zogenaamde causaliteitseis – geen formele eisen aan de eigenwoningsschuld gesteld. Het hoeft bijvoorbeeld niet te gaan om een hypothecair gedekte schuld. De lening mag zijn aangegaan met iedere partij.

In het veld betaalde rente en kosten eigen woning worden de eerste twee genoemde aftrekposten ingevuld. Het gaat bij 1 om betaalde aftrekbaar (hypothek)rente over de eigenwoningsschuld. Bij 2 gaat het vooral om kosten bij het afsluiten van een nieuwe lening, bijvoorbeeld bij verhuizing of bij zogenoemd oversluiten. Het gegeven onder 3 wordt ingevuld in een apart veld. Deze bijlage behandelt 1.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

Het aftrekbaar bedrag vermindert het belastbare inkomen uit de eigen woning in box 1. Het veld wordt in 50,7% (56,9%) van de aangiften ingevuld.

2. Gegevensstromen

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Kredietinstellingen. Deze instellingen moeten over een vergunning beschikken om financiële producten te mogen aanbieden. Deze ondernemingen zijn terug te vinden in het register van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het register wordt bijgehouden door de AFM.

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

De banken in Nederland renseignereren twee stromen:

- Rente en saldi;
- Dividend en waarde effectenportefeuilles.

Voor beide stromen wordt nu gebruik gemaakt van een ondergrens, negatieve saldi worden niet gerenseigneerd en de hypothekrente ontbreekt. Deze gegevens zullen moet worden toegevoegd ten behoeve van voorinvullen.

2.3 Beschrijf de bestaande gegevensstroom

De huidige afspraken over gegevens (contra-informatie) zijn gemaakt in samenwerking met de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). De manier van gegevensuitwisseling is vastgelegd in handleidingen. Hierin wordt exact beschreven wat er moet worden aangeleverd en hoe de gegevens aangeleverd moeten worden.

Kwaliteitsverbetering vindt plaats aan de hand van onder andere de verwerkingsverslagen van de Belastingdienst. Daarnaast is er overleg tussen de accountants van de Belastingdienst en de accountants van de kredietinstellingen. Ook vinden er controles plaats ten aanzien van juistheid, volledigheid en tijdigheid. Deze maatregelen waarborgen de kwaliteit van de levering.

Het moment van insturen is uiterlijk 1 maart (volgend op het valutajaar waarop de gegevens betrekking hebben).

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Er is ambtelijk en bestuurlijk (minister) overleg geweest over het leveren van VIA-gegevens.

Banken pleiten ervoor om VIA-gegevens later dan 1 februari te mogen aanleveren, dit was het breekpunt in de onderhandeling. Afsproken is dat de Belastingdienst nagaat of dit mogelijk is, onder welke condities en welke kosten daarmee gemoeid zijn. In concreto is in het bestuurlijk overleg met de banken door de minister toegezegd dat wordt nagegaan of een inlevermoment van 15 februari tot de mogelijkheden behoort. Nieuw bestuurlijk en ambtelijk overleg hierover moet nog plaatsvinden. Wel is er overeenstemming over:

- de gevraagde gegevens;
- uitgangspunten voor de controle;
- gecoördineerde communicatie;
- gebruik burgerservicenummer (BSN) bij ID-procedure en sofiëring.

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Fiscale interpretatie:

Niet alle banken kunnen aangeven of er op een lening hypothecaire zekerheid rust. Hypothecaire zekerheid wil echter nog niet zeggen dat de rente hierop ook aftrekbaar is. Er zijn banken die hypothecaire zekerheid vragen voor alle leningen (voor diverse bestedingen). Als we deze gegevensstroom "rente over hypothecaire leningen" zouden krijgen, kunnen we deze dus niet 1-op-1 voorinvullen. Van de banken zouden we dan het aftrekbaar deel moeten vragen. In overleg is echter afgesproken dat fiscale kwalificatievragen voor rekening komen van Belastingdienst en burger. Alternatief is om met sturende vragen bij de belastingplichtige het aftrekbaar deel van een lening eenmalig te bepalen.

Tijdstip van aanlevering:

De banken houden voorsnog vast aan 15 februari (memo Bestuurlijk overleg met Nederlandse Vereniging van Bank). Banken menen dat het niet mogelijk is (ook op termijn uit te komen op of) toe te groeien naar een inleverdatum van 1 februari. Deze fatale termijn wordt vanuit de Belastingdienst altijd nog als kritische termijn gezien. In april vindt er overleg plaats met de banken (de Bank en de Belastingdienst hebben mogelijkheden onderzocht te komen tot een aangepaste leverdatum)

“Een inleverdatum van 16 februari wordt door de banken wél haalbaar geacht.”

Sofiëring:

Nog niet alle banken zijn in staat om de gegevens met BSN-nummer aan te leveren. Hierover moeten vervolgspraken worden gemaakt in het technisch overleg met de banken. Door middel van een proeflevering kan de dekkingsgraad (sofiëringpercentage) worden nagegaan.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Belangrijkste wettelijke belemmering voor het voorinvullen van aftrekbare eigenwoningrente is dat getoetst moet worden of sprake is van rente over een schuld die is aangegaan voor de eigen woning (aftrekbaar) of van rente over een ander soort schuld (box 3). Het verschil in fiscale behandeling van deze schulden heeft grote financiële gevolgen voor de belastingplichtige. In de Wet IB 2001 (art. 3.119a t/m 3.123) en in een beleidsbesluit (besluit van 13 november 2006, CPP2006/412M) is minitieu vastgelegd wanneer sprake is van een eigenwoningschuld en eigenwoningrente (en dus ook wanneer niet). Er is ten aanzien van deze rente/schulden sprake van een belangrijk kwalificatieprobleem.

In de wet zijn enkele bepalingen opgenomen die het kwalificatieprobleem van de rente nog vergroten. Die bepalingen bewerkstelligen namelijk dat rente die volgens de hoofdregel zou worden gekwalificeerd als aftrekbare eigenwoningrente, toch niet aftrekbaar is. Het gaat hierbij om de volgende bepalingen:

- De bijleenregeling (beperking aftrek tot maximaal de rente over de schuld die is aangegaan voor de nieuwe eigen woning verminderd met de overwaarde van de verkochte woning)
- De 30-jaarstermijn. Rente-aftrek is beperkt tot een termijn van maximaal 30 jaar.
- Vooruitbetaalde renteregeling
- Uitsluiting lening tussen partners

Van de hier genoemde regelingen is thans vooral de bijleenregeling van belang. Het belang van die zeer gecompliceerde regeling zal door woningverkoop en aankopen de komende jaren steeds meer toenemen. De 30 – jaarsregeling is in verband met het ruime overgangsrecht pas vanaf 2031 aan de orde. Vanaf dat moment zal echter sprake zijn van een belangrijke beperking in de rente-aftrek. Het is nodig om voor die tijd een goed beeld te hebben van de dan lopende leningen. De vooruitbetaalde renteregeling heeft vooral preventieve werking, hetzelfde geldt voor de uitsluiting van leningen tussen partners..

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetwijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

In de wet zou het onderscheid tussen eigenwoningrente en overige rente kunnen worden opgeheven. Dat kan bijvoorbeeld langs de volgende wegen:

1. Rente voor de eigen woning wordt nooit meer aftrekbaar in box 1. Eigenwoningschulden komen in mindering op de grondslag van box 3. Dit zou passen bij de overbrenging van de gehele belastingheffing over de eigen woning naar box 3.
2. Betaalde rente wordt altijd aftrekbaar in box 1, ongeacht of sprake is van rente voor een eigen woning. Deze oplossing zou bijvoorbeeld betekenen dat consumptief krediet weer aftrekbaar wordt. Bedacht moet worden dat bij een dergelijke oplossing altijd grenzen aan de aftrek zouden moeten worden gesteld om misbruik te voorkomen.
3. Betaalde rente voor zowel de eigen woning als voor andere leningen wordt altijd aftrekbaar tegen een vast tarief, bijvoorbeeld 30%. Aan het totaal aftrekbare bedrag zou een maximum kunnen worden gesteld. Voor leningen in verband met ondernemingsvermogen zou deze regeling niet moeten gelden.
4. Een geheel andere wetgevende richting, die politiek veel minder gevoelig zal liggen, zou kunnen zijn om aan de aftrek van eigenwoningrente eisen te stellen die zijn terug te voeren naar de gegevensleveranciers: Geëist zou kunnen worden dat de rente alleen aftrekbaar is als er een gegeven is ontvangen van een gecertificeerde leningverstrekker die de lening heeft aangemerkt als eigenwoninglening. De leningverstrekker zou dan dus in overleg met de burger moeten vastleggen in hoeverre sprake is van een eigenwoningschuld. Op deze gegevensstroom afkomstig van gecertificeerde gegevensverstrekkers zou dan uiteraard goed toezicht moeten worden gehouden

(horizontaal toezicht). Deze mogelijkheid zou ook moeten worden geboden aan Europese buitenlandse kredietverstrekkers.

5. Eventueel zou gedacht kunnen worden aan een geforfaiteerde aftrek voor de eigen woning. Bijvoorbeeld een x-percentag van de WOZ-waarde.

De oplossingen onder 1 en 3 hebben we in Scandinavië gezien: in Zweden en in Denemarken zijn er geen kwalificatieproblemen met rente op schulden omdat de rente daar altijd op dezelfde in de heffing wordt betrokken.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

Zonder wetswijziging zal het volledig juist voorinvullen van eigenwoningrente op basis van gegevens van derden (banken) in veel gevallen onmogelijk zijn: de gegevensverstrekkers kunnen geen uitspraak doen of de betaalde rente eigenwoningrente is. In veel gevallen zal het gegeven dat van de banken wordt ontvangen niet aftrekbare bedrag vormen. Wel is duidelijk dat het zonder meer voorinvullen van het gegeven van de bank als eigenwoningrente, een te groot risico op te hoge aftrek vormt. Een mogelijke oplossing kan gelegen zijn in het gebruik van historische gegevens.

De derdengegevensstroom zal zonder wetswijziging nooit volledig zijn doordat een deel van de leningen van particulieren en andere niet renseigneringsplichtigen komt. Bovendien zal een deel komt van de leningen door de renseigneringsplichtigen niet worden onderkend als eigenwoninglening.

De door derden aangeleverde gegevens zullen gelet op het bovenstaande nog moeten worden gekwalificeerd. Dat is mogelijk langs verschillende wegen.

Scenario 1: Belastingplichtige kwalificeert: aanvullende vragen in aangifte

In de aangifte wordt het "kale" derdengegeven vooringevuld. Vervolgens wordt aan de belastingplichtige bij het doen van aangifte één of meer vragen gesteld om vanaf dit derdengegeven (betaalde hypotheekrente) te komen tot het fiscaal relevante bedrag (aftrekbare eigenwoningrente). Deze uitvraag zou er als volgt kunnen uitzien:

1. Voor in te vullen: **bedrag betaalde hypotheekrente**

2. Vraag: Is dit bedrag geheel aan te merken als **aftrekbare eigenwoningrente**? Ja/nee

Indien vraag 2 met ja wordt beantwoord, dan is het vooringevulde bedrag ook helemaal aftrekbaar en kan men dor naar vraag 4

Indien vraag 2 met nee wordt beantwoord moet men bij vraag 3 zelf aangeven welk deel van de betaalde vooringevulde hypotheekrente is aan te merken als eigenwoningrente. Dit doet zich bijvoorbeeld voor bij leningen die deels zijn gebruikt voor een ander doel dan de eigen woning en bij toepassing van de bijleenregeling.

3. **Aftrekbaar deel** van de vooringevulde hypotheekrente.

4. **Overige aftrekbare renten** in verband met de eigen woning Dit gaat om rentebedragen die door de gegevensverstrekkers niet zijn herkend als eigenwoningrenten en om rentebedragen op leningen van particulieren of buitenlandse banken.

Voor de burger zal vraag 2 een lastige zijn. Bedacht moet echter worden dat de burger die vraag thans (impliciet) ook moet beantwoorden als hij zijn aangifte invult. Het verschil met de huidige situatie is slechts dat de burger meer bewust met deze vraagstelling wordt geconfronteerd. Dit kan er toe leiden dat de vraag uiteindelijk beter wordt ingevuld.

Bij het invullen van de vragen zou belastingplichtige geholpen kunnen worden door gegevens uit een voorgaande aangifte over te laten nemen of door gegevens uit de voorlopige aangifte over te laten nemen.

Scenario 2 Belastingdienst probeert zoveel mogelijk te kwalificeren:

In dit scenario probeert de Belastingdienst zoveel mogelijk om zelf het ontvangen derdengegeven te kwalificeren en eventueel te veredelen tot eigenwoningrente. Dit zou kunnen door het van de bank ontvangen bedrag aan hypotheekrente te vergelijken met de eigenwoningrente die in het voorgaande kalenderjaar is aangegeven/vastgesteld. Indien het derdengegeven (vrijwel) gelijk is aan de eigenwoningrente van het vorige jaar, dan wordt het bedrag direct vooringevuld als eigen woningrente.

Als het derdengegeven hoger of lager is en/of als er bepaalde signalen zijn binnengekomen, bijvoorbeeld over verhuizing of afsluiting van een nieuwe lening, dan wordt het gegeven vooringevuld conform scenario 1, en moet de belastingplichtige de daar gestelde vragen doorlopen.

Dit scenario leidt voor de groep met een ongewijzigde eigenwoningrente tot no touch. Uit onderzoek over de jaren 2001 tot en met 2003 blijkt dat ongeveer eenderde van de belastingplichtigen een ongewijzigd bedrag aangeeft ten opzichte van het jaar daarvoor. Als rekening wordt gehouden met in- en uitstroom, geeft slechts een kwart van de belastingplichtigen hetzelfde bedrag aan als het jaar daarvoor.

Scenario 3: Persoonlijk domein/life-event

Teneinde het jaarlijks stellen van vragen over de eigenwoningschuld te voorkomen, kunnen wijzigingen op het gebied van de eigenwoningregeling inclusief de bijbehorende eigenwoningschuld als een life-event worden benaderd. In het persoonlijk domein wordt de eigenwoningschuld van de belastingplichtige vastgelegd. Daarbij wordt ook het rentepercentage aangetekend. Hierover vindt eenmalig contact plaats met de Belastingdienst, waarbij mede gebruik wordt gemaakt van de gegevens die zijn verstrekt door de gegevensleverancier. Zo lang schuld en rente niet wijzigen, blijft de rente-afrek jaarlijks ongewijzigd. In de aangifte van de belastingplichtige kan het bedrag van de rente worden vooringevuld dat volgt uit de bedragen en percentages die zijn opgenomen in het persoonlijk domein. De gegevensleverancier hoeft niet jaarlijks de betaalde rente door te geven. Alleen wijzigingen in hoogte van de schuld en hoogte van de rente hoeven doorgegeven te worden. Deze wijzigingen moeten vervolgens weer in het persoonlijk domein van de belastingplichtige worden vastgelegd. Het ligt voor de hand dat er hierbij contact is tussen Belastingdienst en de klant teneinde vast te leggen hoe een en ander uitpakt voor de eigenwoningregeling. Dergelijke contacten vinden bijvoorbeeld plaats bij verhuizingen, verbouwingen, en bij rentewijzigingen (life-eventsbenadering). Voor burgers met een eigenwoningregeling met variabele rentevergoeding zouden aanvullende afspraken met de banken kunnen worden gemaakt.

Varianten en combinaties van de scenario's zijn uiteraard mogelijk. Duidelijk is wel dat scenario 1 en 2 passen binnen het huidige beeld van een jaarlijkse aangifte/aanslagcyclus. Scenario 3 is gericht op de langere termijnvisie van een gedeelde informatiepositie. Voor scenario 3 moeten andere gegevensstromen op gang worden gebracht.

Scenario 4: Gebruik van historische gegevens

Van de banken zal gevraagd worden om zowel de betaalde (hypotheek)rente als het saldo van de bijbehorende schuld te renseigner. Een mogelijkheid om tot jaarlijkse voorinvulling te komen, is om het saldo van de eigen woningschuld van een eerdere aangifte ($t-1$) te vergelijken met de huidige aangifte

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

Alle scenario's helpen de belastingplichtige met het berekenen en invullen van de aftrekbare rente. De burger zal zich enerzijds ondersteund voelen. Anderzijds kan onzekerheid optreden doordat hij direct wordt geconfronteerd met het verschil tussen betaalde hypotheekrente en aftrekbare eigen woningrente. Ook kan nogal wat onzekerheid optreden doordat de gegevensstroom nooit volledig kan worden doordat geleend wordt van niet renseigneringsplichtigen en doordat niet alle leningen herkenbaar zijn als (deel) eigenwoninglening

Scenario 2 biedt aan de (beperkte) groep van belastingplichtigen met een jaarlijks ongewijzigde rente-afrek veel zekerheid en gemak. De groep is echter vrij klein (24-33%). Een belangrijk probleem zal de volledigheid van de vooringevulde gegevens zijn. Voor

Scenario 3 biedt veruit het meeste gemak en zekerheid; als burgers bij verhuizing, verbouwing of andere wijzigingen van hun eigenwoninglening (life-events) direct hun gegeven aanpassen in hun persoonlijk domein, kan de aftrekbare eigenwoningrente in veel gevallen goed worden berekend/vooringevuld.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Er zijn mogelijkheden om de rubriek voor in te vullen, echter no touch zal voor deze rubriek voor minder dan eenderde van de gevallen mogelijk zijn. De onvolledigheid van de gegevensstroom zal burgers in onzekerheid brengen. Ook de gewijzigde uitvraag in verband met het kwalificeren van de aangeleverde derdengegevens kan onzekerheid met zich meebrengen. Het vooringevulde gegeven in combinatie met een gewijzigde uitvraag zal echter ook leiden tot een betere invulgedrag. Het splitsen van uitvraag van rente en kosten zal voordelen met zich brengen op het terrein van risicobeheersing.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Als het kwalificatieprobleem wordt opgeheven zal voorinvulling eenvoudiger worden. Oplossing van het kwalificatieprobleem is bijvoorbeeld mogelijk door de eigenwoningregeling inclusief de schulden naar box 3 te verplaatsen. Ook zou gedacht kunnen worden aan een rentebox in de IB waarin alle rente aftrekbaar is tegen een vast tarief van bijvoorbeeld 30%.

Een andere oplossingsrichting, die politiek veel minder gevoelig zal liggen, is om voor de aftrek van eigenwoningrente te eisen dat de rente alleen aftrekbaar is als er een gegeven is ontvangen van een gecertificeerde leningverstrekker. De leningverstrekker zou moeten vastleggen in hoeverre sprake is van een eigenwoningschuld. Op deze gecertificeerde gegevensverstrekkers zou dan uiteraard goed toezicht moeten worden gehouden (horizontaal toezicht).

6. Startjaar voorinvulling

VIA 2011

B2.d	Voor in te vullen gegeven	Betaalde kosten (eigen woning)
------	---------------------------	--------------------------------

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen?

Indien een belastingplichtige een eigen woning koopt, dan zijn de kosten die gemaakt zijn voor de financiering van de eigen woning (de kosten die samenhangen met de hypotheekakte) aftrekbaar. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om taxatiekosten, notariskosten hypotheekakte en afsluitprovisie).

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

De kosten zijn aftrekbaar en maken daarom onderdeel uit van het belastbare inkomen uit werk en woning.

2. Gegevensstromen

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

De benodigde gegevens voor dit veld zijn (allen geleverd met BSN-nummer):

- Notariskosten;
- Kadastrale rechten voor de hypotheekakte;
- Taxatiekosten voor het verkrijgen van de geldlening;
- Bemiddelingskosten voor het verkrijgen van de geldlening;
- Kosten aanvraag NHG;
- Afsluitprovisie en bouwrente.

Deze stroom gegevens kan grotendeels bij de notarissen worden opgevraagd. Veel notarissen bieden hun klanten namelijk bij het opleveren van de notariële akten een overzicht van de aftrekbare kosten. Voor de VIA is het wenselijk dit overzicht ook te verkrijgen. Uit een verkennend gesprek met [] en [] (digitalisering notariële akten) blijkt dat het niet in de lijn der verwachting ligt dat op korte of middenlange termijn notarissen alle benodigde gegevens kunnen/willen leveren. Bovendien willen uitgaan van authentieke gegevens van de authentieke bron. Daarom is het logisch om de afsluitprovisie en bouwrente op te vragen bij de banken.

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

Dit soort gegevens krijgt de belastingdienst nog niet aangeleverd. Het betreffen dus nieuwe gegevensstromen van deels nieuwe gegevensleveranciers, zoals makelaars (taxatiekosten) en notarissen (kosten hypotheekakte).

2.3 Beschrijf de kwaliteit van de nieuwe gegevensstroom

Ten aanzien van de volledigheid van de gegevensstroom zijn er de volgende beperkingen:

- Niet alle notarissen bieden deze service;
- Niet alle kosten staan op het overzicht (immers kan de burger er voor kiezen om de kosten niet mee te nemen in de hypotheekschuld);
- De informatie van de notaris is tweedehands informatie en spoort dus niet bij de uitgangspunten van VIA (uitvraag bij de bron).

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

De KNB stelt zich zeer terughoudend op in de verschillende overleggen met de Belastingdienst. Het is al lastig om goede afspraken te maken over hetgeen wettelijk verplicht is (registratieverplichting). Daarnaast hecht de KNB veel waarde aan de privacywetgeving.

- Elke actie die mogelijk kan leiden tot administratieve lastenverzwaring wordt afgehouden;

- Met het Kadaster heeft de KNB al meerdere afspraken over de gegevensleveringen, de KNB verwacht dat de overheid de notarissen niet dubbelop gaat bevragen en gebruikt dit risico ook als munitie in de onderhandelingen;
- De zorgvuldigheid naar de burger toe is voor de notarissen een belangrijk aandachtspunt, men wil niet achteraf aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten;
- Als er aan acties kosten zijn gebonden, dan is er geen ruimte voor toenadering;
- In de huidige gesprekken met de KNB (digitalisering notariële akten) is het koppelen van informatie aan het burgerservicenummer al een knelpunt. Het ontsluiten van gegevens aan de hand van het BSN-nummer is een randvoorwaarde voor efficiënte gegevensuitwisseling voor VIA. Als hierover geen overeenstemming komt met de KNB, lijkt gegevensuitwisseling uitgesloten.

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Het is nog niet mogelijk om alle kosten (aankoop eigen woning) voor in te vullen, het gaat om een veelheid van bronnen. Met deze bronnen moeten separaat afspraken worden gemaakt. De verwachting is dat de volgende kosten als eerste kunnen worden voorgevuld:

- Kadastrale rechten (bestaande gegevensbron, overheid)
- Afsluitprovisie en bouwrente (bestaande gegevensbron)

Gevolgd door:

- Kosten notarissen
- Kosten NHG (nieuwe gegevensbron)
- Taxatiekosten ten behoeve van geldlening (nieuwe gegevensbron)

Het is de vraag of en waar er nog sprake is van bemiddelingskosten bij het verkrijgen van de geldlening. Hypotheekshops berekenen over het algemeen geen kosten daar aan de geldlener, maar krijgen een provisie van de geldverstrekker.

Benodigde acties om dit subveld in te vullen:

- 1) Met de notarissen afspraken maken over het aanleveren van de eigen gegevens (kosten notariële akte). VIA kan hiervoor aansluiten bij het groeipad van het project digitalisering notariële akten.
- 2) De kosten voor de kadastrale rechten laten renseigneren (Kadaster), hierdoor kan een deel van de kosten eigen woningschuld worden voorgevuld.
- 3) De afsluitprovisie en bouwrente meenemen in de renseignering (banken), hierdoor kan een deel van de kosten eigen woningschuld worden voorgevuld.
- 4) De kosten voor aanvraag NHG (vast percentage van hypotheek) laten renseigneren door NHG of banken.
- 5) Overleg met Register Vastgoed Taxateurs (RVT) om mogelijkheden van renseignering van de taxatiekosten te verkennen.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

5. Conclusies

4 / 5

In de uitvraag zijn de aftrekbare kosten apart opgenomen. In de huidige aangifte is dat niet het geval. Het lijkt verstandig om dat wel te gaan doen, omdat het hier om een wezenlijk andere gegevensstroom gaat dan de eigenwoningrente. Door de uitvraag van deze gegevens uit elkaar te halen zou in de toekomst eventueel ook een meer gespecificeerde voorinvulling van (een deel van) deze kosten mogelijk worden. Zie hiervoor ook het onderdeel betaalde kosten eigen woning hiervóór. Het separate uitvragen van dit gegeven

heeft ook als belangrijk voordeel dat hierop kan worden geselecteerd. *Het ligt voor de hand om posten waarbij kosten voor een eigenwoningschuld worden opgevoerd extra goed te beoordelen of een vragenbrief te sturen. Er is dan immers vaak sprake verhuizing, verbouwing, oversluiting etc.*

6. Startjaar voorinvulling

Vanwege complexiteit en verscheidenheid aan gegevensleveranciers pas na 2015.

B2.e	Voor in te vullen gegeven	<i>Periodieke betalingen voor erfpacht, opstal en beklemming</i>
------	---------------------------	--

2. Gegevensstromen

- 1) Periodieke betalingen voor erfpacht
- 2) Periodieke betalingen voor opstal
- 3) Periodieke betalingen voor beklemming (= vorm van erfpacht die alleen in Groningen voorkomt).

Een relatief klein deel van de belastingplichtigen vult het veld "Periodieke betalingen voor erfpacht, opstal of beklemming i.v.m. uw eigen woning" in (1,1%). Redenen om erfpacht toch voor in te vullen:

- Het gaat om gegevens waarover de overheid reeds beschikt;
- De gegevens zijn voor een groot deel vast (geïndexeerd per jaar of voor meerdere jaren).

Grond in erfpacht onder een huis betekent dat je het recht hebt de grond van de gemeente (of van Staatsbosbeheer, of welke andere erfpachtgever) te gebruiken alsof je de grond bezit. Elk jaar betaal je daarvoor een vergoeding, de canon. Die wordt op bepaalde momenten herzien. Maar ook kun je de canon voor 25 of 50 jaar, of voor eeuwig, afkopen. Erfpachtcontracten kunnen sterk in inhoud variëren (duur, gebruik en financiële lasten)⁶. Erpachtcontracten worden geregistreerd bij het Kadaster.

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Er zijn twee gegevensleveranciers te identificeren:

1. Gemeenten met erfpachtstelsel, inclusief beklemming (momenteel 16 gemeenten);
2. Kadaster, erfpachtcontracten zijn net als aankoopakten voor onroerend goed gedeponeerd bij het Kadaster. Het recht van opstal wordt door middel van een notariële akte ingeschreven bij het Kadaster.

Het gaat hier om overheidsinstanties. In het kader van de Andere Overheid zouden deze instanties bereid moeten zijn deze gegevens aan te leveren.

Ontwikkelingen gemeenten

De twintig gemeenten⁷ in Nederland die met erfpacht werkten, hebben bijna allemaal besloten het systeem te beëindigen of te veranderen. Rotterdam, Schiedam en Vlaardingen bijvoorbeeld zetten erfpacht zo veel mogelijk om in grondeigendom. Bij omzetting in eeuwigdurende erfpacht zit je bijna in dezelfde positie als wanneer je zelf de grond bezit. Nu veel gemeenten de mogelijkheid bieden de erfpacht om te zetten, blijkt toch ook dat niet iedere huiseigenaar gebruikmaakt van de mogelijkheid. Dit kan zijn om financiële redenen, maar ook omdat er voor hen niet veel verandert.

Onderzoek door RIGO (in opdracht van de VNG)⁸ wijst uit:

De meeste gemeenten die gronden voor koopwoningen in erfpacht uitgaven zijn ermee gestopt of hebben door uitgifte in eeuwigdurende erfpacht een sterk op grondverkoop gelijkende situatie gecreëerd. Er zijn ook steeds meer gemeenten die conversie naar eigendom mogelijk maken voor bestaande erfpachtcontracten. Amsterdam vormt de grote uitzondering op deze ontwikkeling (in Amsterdam is tachtig procent van de grond eigendom van de gemeente).

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

Dit soort gegevens krijgt de belastingdienst nog niet aangeleverd. Vanuit het Kadaster krijgen we wel vanuit de renseignering de indicatie of een belastingplichtige wel of niet erfpacht betaald. Het bedrag van de betaling ontvangen we niet.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Voor VIA 2008 zijn er voor het voorinvullen van de WOZ al afspraken gemaakt met gemeenten (waarde) en Kadaster (eigendom).

⁶ *Het euvel van de erfpacht* (financieel dagblad 23 september 2006)

⁷ Amsterdam, Groningen, Rotterdam, Utrecht, Den Haag, Almere, Deventer, Zwolle, Tilburg, Zaanstad, Oostzaan, Leidschendam-Voorburg, Zwolle, Leeuwarden, Schiedam en Haarlem

⁸ *Kavel te huur, kavel te duur* (RIGO research en advies, juli 2006)

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

De inspanning om de gegevens te verwerken is afhankelijk van de huidige registraties bij zowel gemeenten als het Kadaster. Het is nog niet bekend hoe deze gegevens geregistreerd worden en ontsloten kunnen worden.

Dit veld kan voorgevuld worden door.

1) Overleg met de 16 gemeenten over het aanleveren van deze extra stroom gegevens bij de jaarlijkse levering van WOZ-gegevens.

2) Overleg met het Kadaster over de huidige registratie van deze gegevens en ontsluitingsmogelijkheden. Lijkt zinvol om alvast hierover contact te hebben met Kadaster.

2.6 Aanbeveling

1) Beklemming als terminologie verwijderen in de aangifte, werkt verwarrend voor burgers en is een vorm van erfpacht.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

B2.f	Voor in te vullen gegeven	Aftrek wegens geen/geringe eigen woningschuld
------	---------------------------	---

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

B2.g	Voor in te vullen gegeven	Bijleenregeling
------	---------------------------	-----------------

2. Gegevensstromen

Een beperkt deel van de rubriek kan voorgevuld worden:

14b verkoopprijs van de verkochte woning

14f aankoopprijs van de nieuwe woning

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Het Kadaster registreert de koopsommen van alle woningen in Nederland. Elke burger in Nederland kan deze gegevens opvragen bij het Kadaster.

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

Dit soort gegevens ontvangt de Belastingdienst nog niet.

2.3 Beschrijf de kwaliteit van de nieuwe gegevensstroom

In aantal gevallen is de koopsom niet bekend:

1. Als de overdracht nog niet heeft plaatsgevonden;
2. Als het gaat om een huurwoning;
3. Als het de aankop van een bouwkaavel of ander stuk grond betreft;
4. Als het gaat om een splitsing van een perceel;
5. Als de overdracht van andere aard is dan een verkoop;
6. Als het een overdracht is van voor 1992.

Deze uitzonderingssituaties hebben geen invloed op de dekkingsgraad van de voor in te vullen gegevens.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Voor VIA 2008 zijn er voor het voorinvullen van de WOZ al afspraken gemaakt met Kadaster (eigendom).

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Overleg met het Kadaster over de huidige registratie van deze gegevens en ontsluitingsmogelijkheden.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens - de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

B2.h	Voor in te vullen gegeven	<i>Tijdelijke verhuur eigen woning</i>
------	---------------------------	--

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

3. Rubriek inkomensvoorzieningen

B3.a Voor in te vullen gegeven	Premies lijfrente jaarruimte en reserveringsruimte
--------------------------------	--

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

Premies voor lijfrenten zijn aftrekbaar als uitgaven voor inkomensvoorzieningen onder meer ter dekking van een pensioentekort (artikel 3.124, onderdeel a, Wet IB 2001). Het gaat hierbij om lijfrenten waarvan de termijnen toekomen aan de belastingplichtige/premiebetaler dan wel na diens overlijden aan zijn nabestaanden. Uitsluitend premies betaald aan professionele levensverzekeraars komen voor aftrek in aanmerking (met ingang van 2008 komen daar naar verwachting ook financiële instellingen bij in het kader van het Lijfrentesparen (wetsvoorstel Depla e.a)).

De premies zijn uitsluitend aftrekbaar binnen de zogenoemde jaarruimte en/of de reserveringsruimte. De normen voor het berekenen van die ruimten zijn opgenomen in artikel 3.127.

De jaarruimte houdt een geforfaiteerde berekening in van het tekort aan opbouw van oudedagsvoorzieningen door de belastingplichtige in het jaar van aftrek. Basis voor de berekening vormen het inkomen en de pensioenaangroei van het jaar dat voorafgaat aan het jaar van premieaftrek.

De reserveringsruimte houdt een geforfaiteerde berekening in van de met premieaftrek niet-benutte jaarruimten van de 7 jaren die voorafgaan aan het jaar van aftrek.

Voor aftrek in het jaar komen in aanmerking premies betaald in dat jaar en premies betaald vóór 1 april van het daarop volgende jaar (artikel 3.130, tweede lid). De laatstgenoemde premies worden als het ware "teruggewenteld" naar het voorafgaande jaar. De belastingplichtige dient daartoe zelf de keuze te maken. Voor voorinvulling komen in aanmerking de betaalde premies. Een onderscheid bij voorinvulling naar jaarruimte of reserveringsruimte is niet mogelijk aangezien de belastingplichtige de keuze heeft om betaalde premies voor aftrek binnen zijn jaarruimte te gebruiken dan wel binnen zijn reserveringsruimte.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

De premies voor lijfrenten komen als uitgaven voor inkomensvoorzieningen in mindering bij de vaststelling van het inkomen uit werk en woning in box 1. De aftrek wordt in 11% (jaarruimte) en 1,3% (reserveringsruimte) geclaimd.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

Thans worden de relevante lijfrentepremies verschuldigd/betaald aan levensverzekeraars gerenseigneerd. Renseignering vindt plaats na afloop van het jaar van betaling.

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

2.3 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Zie onder 2.1.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Met ingang van 2009 gaat voor de levensverzekeraars een nieuwe renseigneringscode gelden. Het gaat hierbij om een kwalitatieve verbetering van de renseignering en om het beperken van de renseignering tot het totaalbedrag van de in een jaar betaalde premies. Verschuldigde premies zijn immers als zodanig fiscaal niet relevant. Uitsluitend indien de inning van de premie verloopt via een tussenpersoon, zal de verzekeraar nog de in totaal in het jaar verschuldigde premie renseigneren.

Afgesproken is met de verzekeraars dat zij vooruitlopend op de nieuwe codering reeds over het jaar 2007 en 2008 op basis van de huidige codering uitsluitend de in totaal in het jaar betaalde premies zullen renseigneren. Uitsluitend indien de inning van de premie verloopt via een tussenpersoon, zal de verzekeraar nog de in totaal in het jaar verschuldigde premie renseigneren. Deze afspraak is gemaakt met het oog op (onderzoek naar) de mogelijke voorinvulling van lijfrentepremies.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

Er zijn signalen vanuit de huidige renseigneringspraktijk dat de gerenseigneerde premie niet in alle gevallen uitsluitend betrekking heeft op de aftrekbare premie maar ook op meeverzekerde dekkingen waarvan de premie niet aftrekbaar is. Met de met ingang van 2009 in te voeren nieuwe renseignering – zie onder 2.4 – wordt beoogd op dit punt de kwaliteit van de aanlevering van de gegevens te verbeteren.

Wat betreft de volledigheid valt op te merken dat die de laatste jaren is verbeterd mede als gevolg van terugkoppelingen uit de Doelgroepactie Lijfrentepremies 2003.

2.6 Beschrijf de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom?

Thans dienen de gegevens over de in een jaar verschuldigde/betaalde premies door de levensverzekeraars te worden aangeleverd vóór 1 maart na afloop van het betreffende jaar. In de praktijk houden de levensverzekeraars zich genoegzaam aan deze termijn. Voorwerp van overleg met de verzekeringsbranche is thans om met het oog op de voorinvulling van de aangiften de gegevens op een eerder tijdstip dan 1 maart te ontvangen.

Aan de levensverzekeraars is verzocht om zo mogelijk de in 2007 betaalde premies reeds vóór 1 februari 2008 aan te leveren.

Met betrekking tot de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom bestaat in het kader van de voorinvulling een groot knelpunt dat voortvloeit uit de terugwentelingsregeling van artikel 3.130, tweede lid, Wet IB 2001 (zie ook onder 2.1). Op grond van die regeling tellen immers – desgewenst – voor aftrek in het jaar ook mee de premies die zijn betaald binnen 3 maanden na afloop van dat jaar. Binnen die 3 maanden dient echter ook de voorinvulling plaats te hebben gevonden voor het jaar van aftrek. In het kader van de huidige renseigneringsstroom worden de gegevens over de in die 3 maanden betaalde premies eerst aangeleverd na afloop van het betreffende jaar, derhalve bijna een jaar later. Zie ook de behandeling van het sjabloon “Verzoek terugwenteling lijfrentepremies”.

2.7 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Onder 2.6 is aangegeven dat de huidige renseignering van lijfrentepremies niet tijdig genoeg plaatsvindt om voorinvulling mogelijk te maken van lijfrentepremies die zijn betaald binnen 3 maanden na afloop van het jaar van aftrek. Deze premies kunnen door de belastingplichtige desgewenst voor aftrek worden teruggewenteld naar het voorafgaande jaar. In het sjabloon “Verzoek terugwenteling lijfrentepremies” is op deze materie ingegaan. De conclusie daarin is dat de renseigneringsprocessen niet zodanig zijn in te richten dat voorinvulling van de voor terugwenteling in aanmerking komende premies mogelijk is. Deze conclusie vloeit voort uit de aard van de terugwentelingsregeling zelf.

Een ander probleem – zie onder 2.4 – is gelegen in het feit dat bij inning van de premie door de tussenpersoon, de verzekeraar uitsluitend het bedrag van de verschuldigde premie kan/zal renseigneren. Indien na verloop van tijd blijkt dat de premie uiteindelijk niet of niet geheel is betaald in het jaar, volgt een correctierenseignement. Voor premies verschuldigd in het laatste kwartaal van het jaar, is goed denkbaar dat met het oog op de voorinvulling te laat zal blijken – door middel van het correctierenseignement - of de premie geheel of gedeeltelijk niet is betaald. Deze problematiek is op generlei wijze oplosbaar (behoudens een niet realistische gedachte om premieinning door tussenpersonen te verbieden).

Niet bekend is in hoeveel gevallen de inning van de premie plaatsvindt door de tussenpersoon. Uit uitspraken van enkele verzekeraars valt op te maken dat het om 20% van het totaal zou kunnen gaan.

Als reminder zij opgemerkt dat met ingang van 2008 waarschijnlijk ook aan financiële instellingen aftrekbare lijfrentepremies kunnen worden betaald (wetsvoorstel Depla e.a). Deze instellingen zullen onder de regelgeving voor de renseignering moeten worden gebracht en tijdig zal het overleg daarover moeten worden aangegaan met de branchevertegenwoordigende organisaties.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Zoals onder 2.6 en 2.7 is aangegeven levert de terugwentelingsregeling van artikel 3.130, tweede lid, Wet IB 2001 in de eerste plaats een onoplosbaar tijdigheidsprobleem op met betrekking tot lijfrentepremies die zijn betaald binnen 3 maanden na afloop van het jaar van premieaftrek. Dat betekent dat het niet mogelijk is met zekerheid het bedrag van de betaalde premies dat relevant is voor de premieaftrek in een jaar voor in te vullen. In die voorinvulling zullen altijd de voor terugwenteling in aanmerking komende premies ontbreken. Een en ander levert uiteraard ook een controleprobleem voor de belastingdienst op als het gaat om het vergelijken van het gerenseigneerde bedrag met de gevraagde premieaftrek.

Voorts levert de terugwentelingsregeling over de jaren heen het probleem op dat terugwenteling van premies niet imperatief is maar uitsluitend op verzoek van de belastingplichtige plaatsvindt. Zelfs indien het mogelijk ware een tijdige renseignering te bewerkstelligen, zou het voor de belastingplichtige noodzakelijk zijn een uitdrukkelijke keuze te maken als hij terugwenteling wenst.

De conclusie is derhalve dat voorinvulling van betaalde lijfrentepremies feitelijk zinloos is zolang voor de jaarruimte en de reserveringsruimte de terugwentelingsregeling bestaat. De Kennisgroep Verzekeringsproducten heeft hierop reeds gewezen in een memo van 13 februari 2006 gericht aan DGBel.

Voor de goede orde zij opgemerkt dat het voor in te vullen gegeven van de betaalde lijfrentepremies niet zonder meer het bedrag oplevert van hetgeen als lijfrentepremie in aftrek kan worden gebracht. Na het vervallen van de basisruimte met ingang van 2003, dient de belastingplichtige steeds een berekening van zijn jaarruimte en/of reserveringsruimte te maken (op de mogelijkheden van voorinvulling daarvan wordt in dit sjabloon niet ingegaan). Slechts tot het maximum van die ruimtes kan hij de betaalde premies aftrekken. Hierbij komt nog dat de belastingplichtige thans de keuze heeft om premies wel – box 1 – of niet – box 3 – af te trekken. Dit betekent dat het gegeven van de betaalde lijfrentepremies niet een eenvoudig bevestigingselement in het kader van de voorgevulde aangifte oplevert.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

In het onder 3.1 genoemde memo stelt de Kennisgroep Verzekeringsproducten voor de terugwentelingsregeling voor premieaftrek binnen de jaarruimte en de reserveringsruimte af te schaffen met het oog op de invoering van de voorgevulde aangifte en vanuit controletechnische overwegingen. Daarbij komt dat de terugwentelingsregeling met ingang van 2003 feitelijk haar bestaansgrond heeft verloren. Dit hangt met het volgende samen.

Bij de invoering van IB 2001 waren voor de bepaling van de jaarruimte relevant (conform het regime zoals dat vóór 2001 gold) het arbeidsinkomen en de pensioenopbouw van het jaar waarover de premieaftrek werd gevraagd. Omdat dat inkomen en die pensioenopbouw normaliter pas na afloop van dat jaar vaststaan, is gekozen voor de mogelijkheid om premies die na afloop van het jaar werden betaald te behandelen alsof ze in het jaar waren betaald en dus af te trekken. De belastingplichtige had hiermee 3 maanden na afloop van het jaar de tijd om de berekening te maken.

In 2003 is de regeling zodanig gewijzigd dat niet meer het inkomen en de pensioenopbouw in het jaar van premie-aftrek relevant zijn, maar die van het voorafgaande jaar. Als gevolg van deze wijziging heeft derhalve de belastingplichtige tenminste een heel jaar de tijd gekregen om de hoogte van zijn jaarruimte te berekenen en premies te betalen. Een aanvullende periode van 3 maanden terugwentelingstermijn is hiermee feitelijk overbodig geworden.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Toets het beschreven scenario aan “gemaks”uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

Indien de terugwentelingsregeling komt te vervallen, houdt voorinvulling van de in het jaar betaalde premies voor de belastingplichtige de zekerheid in dat hij die grootte kan gebruiken voor zijn aangifte. Hij kan daarmee zijn jaarruimte en reserveringsruimte optimaal benutten. Tevens wordt voor hem duidelijk voor welk bedrag andere fiscale gevolgen dan aftrek aan de orde zijn indien hij meer heeft betaald dan hij kan aftrekken.

Hierbij past de kanttekening dat deze zekerheid niet geldt met betrekking tot in het laatste kwartaal van het jaar verschuldigde premies indien de belastingplichtige de premies betaalt aan een tussenpersoon (zie onder 2.7). Dit zou bij de voorinvulling als kanttekening dienen te worden vermeld.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Zonder het vervallen van de terugwentelingsregeling lijkt voorinvulling van betaalde lijfrentepremies een zinloze exercitie.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Na het vervallen van de terugwentelingsregeling lijken de betaalde lijfrentepremies een behoorlijk goed voor in te vullen gegeven. Zie als relativerende kanttekening hetgeen is opgemerkt onder 4.2 met betrekking tot premies betaald via een tussenpersoon.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?

Voorinvulling van de betaalde premies hangt samen met het tijdstip van waaraf de levensverzekeraars substantieel eerder dan 1 maart de in het voorafgaande jaar ontvangen premies aan de belastingdienst kunnen rensigneren. Een realistische inschatting op dit punt gebaseerd op overleg met het Verbond van verzekeraars lijkt dat volledigheid en tijdigheid pas gewaarborgd zijn met ingang van de rensignering begin 2010 over het jaar 2009.

Gelet op het feit dat voorinvulling onvoldoende betekenis heeft zolang de terugwentelingsregeling bestaat, is het vervallen daarvan een aanvullende voorwaarde voor het tijdstip van invoering van voorinvulling van de betaalde lijfrentepremies.

B3.a Voor in te vullen gegeven	Verzoek terugwenteling lijfrentepremies
--------------------------------	---

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

Op grond van artikel 3.130, tweede lid, Wet IB 2001 kan een belastingplichtige lijfrentepremies betaald binnen een bepaalde periode **na afloop** van het jaar, aanmerken als premies betaald **in** het jaar. De premies zijn daarmee relevant voor de aftrek over dat jaar. Volgens de wettelijke regeling dient de belastingplichtige in zijn aangifte de keuze te maken voor deze "terugwenteling" (in het huidige bijlet wordt het terug te wentelen bedrag uitgevraagd).

Voor aftrek binnen de jaarruimte en de reserveringsruimte kunnen premies betaald vóór 1 april na afloop van het jaar worden teruggewenteld naar het jaar. Voor aftrek van premies ter gelegenheid van het staken van een onderneming en van de omzetting van de for in een lijfrente geldt voor terugwenteling dat deze vóór 1 juli na afloop van het jaar moeten zijn betaald.

De regeling is destijds onder het regime van de Wet IB 1964 ingevoerd omdat aan het einde van het jaar van aftrek nog niet alle gegevens die relevant zijn voor de hoogte van de aftrek, bij de belastingplichtige bekend waren. Dit gold voor de reguliere premieaftrek en in nog sterkere mate voor de aftrek in relatie tot de stakingswinst en tot de omzetting van de for. Met ingang van 2003 is de ratio van de terugwenteling voor de jaarruimte en de reserveringsruimte feitelijk komen te vervallen. Zie hierna.

De keuze voor terugwenteling als zodanig is uiteraard niet voor in te vullen. Die keuze moet de belastingplichtige zelf telkenjare maken. Uitsluitend het bedrag van de premies die binnen de wettelijke termijnen na afloop van het jaar zijn betaald, zou op zichzelf voorinvulbaar kunnen zijn.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

De keuze voor terugwenteling en het bedrag van de teruggewentelde premies zijn als zodanig binnen de aangifte niet relevant voor de hoogte van de verschuldigde belasting. Daarvoor is uitsluitend de hoogte van de geclaimde aftrek van lijfrentepremies over het jaar maatgevend. De opgave in het aangiftebijlet vloeit wat de keuze betreft rechtstreeks uit de wettekst voort. Bij de uitvraag van het teruggewentelde bedrag is sprake van een controlemiddel voor de belastingplichtige zelf en voor de belastingdienst in relatie tot de renseignering door de levensverzekeraar van de lijfrentepremies.

In 0,7% van de aangiften worden thans gegevens vermeld over de terugwenteling (in 12,3% van de aangiften wordt premieaftrek in de jaarruimte en de reserveringsruimte gevraagd).

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

Thans worden premies voor lijfrenten verschuldigd/betaald aan levensverzekeraars gerenseigneerd. Renseignering vindt plaats na afloop van het jaar, vóór 1 maart van het volgende jaar.

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

2.3 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Zie onder 2.1.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Met ingang van 2009 gaat voor de levensverzekeraars een nieuwe renseigneringscode gelden. Het gaat hierbij om een kwalitatieve verbetering van de renseignering en om het beperken van de renseignering tot betaalde premies. Verschuldigde premies zijn immers als zodanig fiscaal niet relevant. Uitsluitend indien de inning van de premie verloopt via een tussenpersoon, zal de verzekeraar nog de verschuldigde premie renseigneren.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

Er zijn signalen vanuit de huidige renseigneringspraktijk dat de gerenseigneerde premie niet in alle gevallen uitsluitend betrekking heeft op de aftrekbare premie maar ook op meeverzekerde dekkingen waarvan de premie niet aftrekbaar is. Met de met ingang van 2009 in te voeren nieuwe renseignering – zie onder 2.4 – wordt beoogd op dit punt de kwaliteit van de aanlevering van de gegevens te verbeteren.

Wat betreft de volledigheid valt op te merken dat die de laatste jaren is verbeterd mede als gevolg van terugkoppelingen uit de Doelgroepactie Lijfrentepremies 2003.

2.6 Beschrijf de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom?

Thans dienen de gegevens over de in een jaar verschuldigde/betaalde premies door de levensverzekeraars te worden aangeleverd vóór 1 maart na afloop van het betreffende jaar. In de praktijk houden de levensverzekeraars zich genoegzaam aan deze termijn. Voorwerp van overleg met de verzekeringsbranche is thans om met het oog op de voorinvulling van de aangiften de gegevens op een eerder tijdstip dan 1 maart te ontvangen.

Ook de in de toekomst op een eerder tijdstip te ontvangen renseignering van de betaalde premies is uiteraard niet voldoende om de premies betaald in het eerste kwartaal na afloop van het jaar te kunnen voorinvullen. In dat eerste kwartaal zou namelijk de voorinvulling al moeten plaatsvinden. Wellicht dat premies betaald in de maand januari nog zouden kunnen worden meegenomen in de voorinvulling, maar de volledigheid zou dan waarschijnlijk zeer te wensen overlaten.

De conclusie is dan ook dat er thans geen tijdige gegevensstroom bestaat en dat die uit de aard van de terugwentelingsregeling ook in de toekomst niet tot stand kan komen.

2.7 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Er zijn geen mogelijkheden om de gegevensstroom geschikt te maken voor voorinvulling.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Zoals hiervoor is aangegeven, is het de aard van terugwentelingsregeling zelf die het volstrekt onmogelijk maakt om tot voorinvulling over te gaan.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

Zoals hiervoor is aangegeven, is het de aard van terugwentelingsregeling zelf die het volstrekt onmogelijk maakt om tot voorinvulling over te gaan. In de systematiek van de regeling is geen wetgevende oplossing denkbaar.

Zie voorts onder "Premies lijfrente jaarruimte en reserveringsruimte" waar wordt voorgesteld om de terugwentelingsregeling af te schaffen voor het benutten van die ruimten.

4. Conclusies

4.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Voorinvulling van de keuze voor terugwenteling en van de voor terugwenteling in aanmerking komende premies is niet mogelijk.

4.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Voorinvulling van de keuze voor terugwenteling en van de voor terugwenteling in aanmerking komende premies is niet mogelijk.

5. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?

Zie onder 4.

B3.c Voor in te vullen gegeven	Premies voor arbeidsongeschiktheidsuitkeringen etc
--------------------------------	--

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

Premies voor rechten op periodieke uitkeringen ter zake van ziekte, invaliditeit en ongeval zijn aftrekbaar als uitgaven voor inkomensvoorzieningen op grond van artikel 3.124, onderdeel c, Wet IB 2001. Als voorwaarde geldt dat de uitkeringen toekomen aan de belastingplichtige/premiebetaler. Uitsluitend premies betaald aan professionele verzekeraars komen voor aftrek in aanmerking. Er geldt geen enkele getalsmatige limiet voor de aftrek van deze premies.

In de praktijk wordt de regeling enerzijds gebruikt door zelfstandigen ter dekking van het risico van arbeidsongeschikt worden. In dergelijke gevallen belooft de aftrek vele duizenden euro's per jaar.

Anderzijds gebruiken werknemers de regeling als aanvullende dekking, veelal omdat de regelingen in de werknemerssfeer de laatste jaren zijn versoberd. Hierbij gaat het om een aftrek van enkele honderden euro's per jaar.

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

De premies komen als uitgaven voor inkomensvoorzieningen in mindering bij de vaststelling van het inkomen uit werk en woning in box 1. De aftrek wordt in 3,6% van de aangiften geclaimd.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

Thans worden uitsluitend premies verschuldigd/betaald aan levensverzekeraars gerenseigneerd. Het gaat hierbij om de kleinere bedragen aangezien levensverzekeraars uitsluitend de onderhavige verzekeringen mogen aanbieden indien deze zijn meeverzekerd bij een levensverzekering en ten opzichte daarvan ondergeschikte betekenis hebben.

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

Derdengegevens

2.3 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Zie onder 2.1.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Met ingang van 2009 gaat voor de levensverzekeraars een nieuwe renseigneringscode gelden. Met betrekking tot de premies voor arbeidsongeschiktheidverzekeringen etc zijn in het kader daarvan met de branche al afspraken gemaakt om te komen tot een renseignering die optimaal is voor eventuele aanvulling. Het gaat hierbij om een kwalitatieve verbetering van de renseignering en om het beperken van de renseignering tot betaalde premies. Verschuldigde premies zijn immers als zodanig fiscaal niet relevant. Uitsluitend indien de inning van de premie verloopt via een tussenpersoon, zal de verzekeraar nog de verschuldigde premie renseigneren.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

Er zijn signalen vanuit de huidige renseigneringspraktijk dat de premie die betrekking heeft op de meeverzekerde dekking voor arbeidsongeschiktheid etc niet altijd correct gesplitst van de premie voor de hoofdverzekering wordt gerenseigneerd. Met de met ingang van 2009 in te voeren nieuwe renseignering – zie onder 2.4 – wordt beoogd op dit punt de kwaliteit van de aanlevering van de gegevens te verbeteren.

2.6 Beschrijf de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom?

Thans dienen de gegevens over de in een jaar verschuldigde/betaalde premies door de levensverzekeraars te worden aangeleverd vóór 1 maart na afloop van het betreffende jaar. In de praktijk houden de levensverzekeraars zich genoegzaam aan deze termijn. Voorwerp van overleg met de verzekeringsbranche is thans om met het oog op de aanvulling van de aangiften de gegevens op een eerder tijdstip dan 1 maart te ontvangen.

2.7 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor aanvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Zoals onder 2.1 aangegeven, renseigneren uitsluitend de levensverzekeraars de onderhavige premies. Het grootste deel van de onderhavige premies wordt echter betaald aan schadeverzekeraars/inkomensverzekeraars. Dergelijke verzekeraars zijn tot op heden niet verplicht tot renseignering.

Met de inkomensverzekeraars bestaat reeds overeenstemming om met ingang van 2009 te komen tot renseignering van de onderhavige premies. Hiertoe dient voor deze verzekeraars een renseigneringsvoorschrift in de regelgeving te worden opgenomen op de wijze als in artikel 22 Uitvoeringsbesluit IB 2001 is geschied voor de levensverzekeraars. De inkomensverzekeringbranche verzoekt om een dergelijke regeling zo spoedig mogelijk op te nemen in het Uitvoeringsbesluit.

Een eerste probleempunt met betrekking tot de geschiktheid van de met ingang van 2009 te ontvangen gegevens zou kunnen zijn dat in de praktijk vaak tevens periodieke uitkeringen bij werkloosheid worden meeverzekerd. Op grond van het huidige wettelijke regime zou het premiedeel dat op die dekking betrekking heeft moeten worden afgesplitst van de totale premie en niet moeten worden gerenseigneerd. Zie hierna onder 3.1.

Een tweede probleempunt – zie onder 2.4 – is gelegen in het feit dat bij inning van de premie door de tussenpersoon, de verzekeraar uitsluitend het bedrag van de verschuldigde premie zal renseigneren. Indien na verloop van tijd blijkt dat de premie uiteindelijk niet of niet geheel is betaald in het jaar, volgt een

correctierenseignement. Voor premies verschuldigd in het laatste kwartaal van het jaar, is goed denkbaar dat met het oog op de voorinvulling te laat zal blijken – door middel van het correctierenseignement - of de premie geheel of gedeeltelijk niet is betaald. Deze problematiek is op generlei wijze oplosbaar (behoudens een niet realistische gedachte om premieinning door tussenpersonen te verbieden).

Niet bekend is thans in hoeveel gevallen bij de onderhavige aov-verzekeringen de inning verloopt via de tussenpersoon.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Zoals in het slot van 2.7 is aangegeven, worden thans in de verzekeringspraktijk vaak polissen aangeboden waarbij een recht op periodieke uitkeringen is verzekerd bij ziekte, ongeval, arbeidsongeschiktheid en werkloosheid. Maatschappelijk bestaat aan een dergelijke totaaldekking behoefte. Voor die dekking betaalt de verzekeringnemer één premie. Echter, op grond van artikel 3.124, onderdeel c, Wet IB 2001, leidt de dekking voor een periodieke uitkering bij werkloosheid niet tot aftrek van de daarvoor betaalde premie. Dit brengt mee dat de verzekeraars zouden moeten worden verplicht de totaalpremie te splitsen en alleen het aftrekbare deel te renseigneren. Dit brengt uiteraard aanzienlijke administratieve lasten mee voor de verzekeraars.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

De onder 3.1 genoemde belemmeringen en administratieve lasten zijn te voorkomen door de premies voor periodieke uitkeringen bij werkloosheid in artikel 3.124, onderdeel c, Wet IB 2001 mede aftrekbaar te maken. Vanuit het inkomensbegrip is hier veel voor te zeggen en maatschappelijk gezien zou hiermee in een behoefte worden voorzien. Dit punt is door de Kennisgroep Verzekeringsproducten al enkele malen als wetgevingsknelpunt gemeld.

Na de wetswijziging is de totaalpremie voor de onderhavige polissen geheel aftrekbaar, kan als zodanig worden gerenseigneerd en vooringevuld. Kwalitatieve vragen aan de belastingplichtige behoeven dan in het geheel niet te worden gesteld.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

De enige remedie zou zijn om bij de renseignerende instellingen nauwlettend te controleren of premiesplitsing correct plaatsvindt. Indien zulks het geval is, zal de verzekeraar ook aan de verzekeringnemer nauwkeurig opgave doen van het aftrekbare bedrag. Dat spoort dan met het vooringevulde bedrag. Hiermee wordt voor de belastingplichtige duidelijk dat hij niet het volledige door hem betaalde bedrag, kan aftrekken als uitgave voor inkomensvoorziening.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

Zowel in het scenario met wetswijziging als in het scenario met specifieke controle op de juistheid van de renseignering, wordt in beginsel bewerkstelligd dat het vooringevulde bedrag exact het bedrag is dat de belastingplichtige/premiebetaler kan aftrekken. Over de kwalificatie van de premie en over het tijdstip van betaling behoeft bij hem geen onzekerheid te bestaan. Uitsluitend indien de inning van de premie verloopt via de tussenpersoon – zie onder 2.7 – zou de belastingplichtige voor de premies van het laatste kwartaal van het jaar moeten onderzoeken of hij die daadwerkelijk in dat kwartaal heeft betaald. Inzoverre kan het vooringevulde bedrag afwijken van het fiscaal aftrekbare bedrag.

4.3 Toets het beschreven scenario ook Belastingdienstuitgangspunten zoals vaststelling juiste belastingverplichtingen, risico/toezicht (nader uitwerken)

Bij juiste renseignering door de verzekeraars, zijn er na voorinvulling geen risico's voor de Belastingdienst aan te wijzen in de situatie waarin de premies rechtstreeks aan de verzekeraar worden betaald. Als de belastingplichtige de grootte niet wijzigt, kan de aangifte voetstoots op dit punt worden gevolgd. Er is geen nadere beoordeling noodzakelijk, met name omdat er geen wettelijke beperking voor de hoogte van de aftrek geldt.

Indien de inning van de premies verloopt via de tussenpersoon, is het in beginsel noodzakelijk bij de aanslagregeling te bezien of de verzekeraar een correctierenseignement heeft opgemaakt ten opzichte van de door deze eerder gedane opgave van het over het jaar verschuldigde bedrag (zie onder 2.7).

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Ook zonder wetswijziging vormt de premie voor periodieke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid bij uitstek een prima voor in te vullen gegeven. Een inbreuk hierop vormt de situatie waarin de inning van de premies verloopt via de tussenpersoon. Zie onder 2.7.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

De premie voor periodieke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid vormt bij uitstek een prima voor in te vullen gegeven. De beperkte wetswijziging als beschreven onder 3.1 en 3.2 – die maatschappelijk ook los van de voorgevulde aangifte wenselijk lijkt – voorkomt daarenboven nog de geringe risico's en kwalificatieproblemen die de huidige wetgeving meebrengt. De wetswijziging draagt ook bij aan vermindering van administratieve lasten voor burgers en verzekeraars.

Een inbreuk op dit perfecte plaatje vormt de situatie waarin de inning van de premies verloopt via de tussenpersoon. Zie onder 2.7.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?

Gegeven het feit dat voor het eerst over het jaar 2009 door de inkomensverzekeraars renseignements over de betaalde premies zullen worden aangeleverd, is dat het eerste jaar waarover voorinvulling kan plaatsvinden.

4. Rubriek box 3

B4.a	Voor in te vullen gegeven	Box III – rente, saldi en effectenportefuille
------	---------------------------	---

2. Gegevensstromen

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Met het voorinvullen van de saldi, rente en aandelen is 82,6 % van de box3-aangiften met een no-touch voor in te vullen. De resterende 17,4% kan goeddeels worden behaald met het voorinvullen van tweede woning en overige onroerende zaken. De volgende gegevens zijn benodigd voor het voorinvullen van deze 3 velden inzake box 3:

- Rente
- Saldi (schulden en bank-, giro- en spaartegoeden)
Van de box3-aangevers geeft 98% bank-, giro- of spaartegoeden aan. Of de overige 2% echt geen tegoeden heeft is niet bekend, maar dat lijkt wel waarschijnlijk. Aangezien vrijwel iedereen deze tegoeden heeft zijn gegevens van banken over deze tegoeden onmisbaar om box3 te kunnen voorinvullen.
- Rente en meegekochte/verkochte rente van obligaties
- Waarde effectenportefeuille
Deze rubriek is, na de bank-, giro- en spaartegoeden, het meest gevuld, en wel door 55%, ruim 1 miljoen, van alle box3-aangevers. Gegevens hierover lijken dus ook onmisbaar om box3 substantieel te kunnen voorinvullen.
- Dividend

Alle financiële dienstverleners in Nederland moeten de gegevens aanleveren. Deze ondernemingen zijn terug te vinden in het register van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het register wordt bijgehouden door de AFM.

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

De banken in Nederland renseigneren twee stromen:

- Rente en saldi;
- Dividend en waarde effectenportefeuilles.

Voor beide stromen wordt nu gebruik gemaakt van een ondergrens (rente > 15 euro, saldi > 500 euro, effectenportefeuille > 500 euro) en negatieve saldi worden niet gerenseigneerd. Deze grenzen zullen vervallen ten behoeve van voorinvullen. De huidige grenzen staan opgenomen in het Uitvoeringsbesluit Wet IB 2001 (artikel 22).

2.3 Beschrijf de bestaande gegevensstroom

De huidige afspraken over gegevens (contra-informatie) zijn gemaakt in samenwerking met NVB. De manier van gegevensuitwisseling is vastgelegd in handleidingen. Hierin wordt exact beschreven wat er moet worden aangeleverd en hoe de gegevens aangeleverd moeten worden. Op dit moment worden de afspraken met de banken gemoderniseerd, nadruk komt te liggen op het waarborgen van de kwaliteit door middel van interne controles.

Het moment van insturen is uiterlijk 1 maart (volgend op het valutajaar waarop de gegevens betrekking hebben). B/CA verwacht voor 1 maart aanlevering van de gegevens van de kredietinstellingen. Er bestaat een aantal "rafels" op het gebied van bronnenbeheer van financiële instellingen. Van vastgoedfondsen is vaak niet duidelijk, of ze nu wel of niet moeten renseigneren. Verder zijn er famliefondsen die niet in beeld zijn, vastgoed- en andere fondsen die even staan ingeschreven als vergunninghouder en die, zodra er voldoende fondsen zijn geworven, laten hun vergunning weer vervallen. Hierdoor is de volledigheid nog niet 100%.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Er is ambtelijk en bestuurlijk (minister) overleg geweest over het leveren van VIA-gegevens.

Banken pleiten ervoor om VIA-gegevens later dan 1 februari te mogen aanleveren, dit was het breekpunt in de onderhandeling. Afgesproken is dat de Belastingdienst nagaat of dit mogelijk is, onder welke condities en welke kosten daarmee gemoeid zijn. In concreto is in het bestuurlijk overleg met de banken door de minister toegezegd dat wordt nagegaan of een inlevermoment van 15 februari tot de mogelijkheden behoort. Nieuw bestuurlijk en ambtelijk overleg hierover moet nog plaatsvinden. Wel is er overeenstemming over:

- de gevraagde gegevens;
- uitgangspunten voor de controle;
- gecoördineerde communicatie;
- gebruik BSN bij ID-procedure en sofiëring.

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Tijdstip van aanlevering:

De banken houden vooralsnog vast aan 15 februari (memo Bestuurlijk overleg met Nederlandse Vereniging van Bank). Banken menen dat het niet mogelijk is (ook op termijn uit te komen op of) toe te groeien naar een inleverdatum van 1 februari. Deze fatale termijn wordt vanuit de Belastingdienst altijd nog als kritische termijn gezien. In april/ mei vindt er overleg plaats met de banken (de Banken en de Belastingdienst hebben mogelijkheden onderzocht te komen tot een aangepaste leverdatum).

Sofiëring:

Nog niet alle banken zijn in staat om de gegevens met BSN-nummer aan te leveren. Hierover moeten vervolgafspraken worden gemaakt in het technisch overleg met de banken. Door middel van een proeflevering kan de dekkingsgraad (sofiëringspercentage) worden nagegaan.

De proeflevering kan tevens worden gebruikt om de kwaliteit van de gegevens te toetsen (volledigheid). Banken gaan voor VIA in februari al aanleveren, deze vervroegde levering (ten opzichte van de huidige situatie) kan ten kosten gaan van de kwaliteit.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Er kunnen verschillen ontstaan door het gebruik van twee peildata (31/12 en 01/01), terwijl banken alleen de einddatum renseigneren. Er wordt (mede in het kader van de evaluatie IB2001) gepleit voor het gelijk schakelen van de waarde op de peildatum 01-01 jaar T met de waarde op 31-12 van jaar T-1.

Een andere belemmering is dat onroerende zaken, in tegenstelling tot box 1, in box 3 tegen de waarde in het economisch verkeer moeten worden gewaardeerd. De gemeenten renseigneren de WOZ-waarde van de onroerende zaken wel, maar de waarde in het economisch verkeer niet.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

Gelet op de jaarlijkse bepaling van de WOZ-waarde en gelet op het feit dat de WOZ-waarde is gebaseerd op verkoopcijfers van gelijkwaardige huizen, kan gesteld worden dat de WOZ-waarde de waarde in het economisch verkeer redelijk benadert. Wettelijk zou kunnen worden opgenomen dat ten aanzien van onroerende zaken de WOZ-waarde moet worden gebruikt voor de bepaling van de grondslag in box 3.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens - de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

B4.b	Voor in te vullen gegeven	Geheven dividendbelasting
------	---------------------------	---------------------------

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.1 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling. De geheven dividendbelasting van belastingplichtigen (en zijn fiscaal partner).

1.2 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.)
De gegeven dividendbelasting is een voorheffing in de zin van artikel 9.2 van de Wet IB 2001.

2. Gegevensstromen

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Alle financiële dienstverleners in Nederland moeten de gegevens aanleveren. Deze ondernemingen zijn terug te vinden in het register van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het register wordt bijgehouden door de AFM

2.2 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

De dividendbelasting wordt gerenseigneerd (DivWep).

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Uitgaande van het feit dat er de geleverde gegevens compleet en betrouwbaar zijn, is er geen belemmering om de gegevens voor in te vullen.

Voor voljaar fiscaal partners geldt dat er mogelijk wel een belemmering is om het de geheven dividendbelasting juist voor in te vullen. Voljaarfiscaalpartners in de zin van artikel 2.17 mogen de geheven dividendbelasting in bepaalde gevallen op basis van een goedkeuring in een besluit vrij verdelen. Dat geldt alleen als de dividendbelasting betrekking heeft op box 2 of box 3 bestanddelen. Of dat het geval is, is waarschijnlijk niet af te leiden uit de geleverde gegevens. Dat betekent dat het risico ontstaat dat (een deel van) de voorgevulde dividendbelasting mogelijk helemaal niet door belastingplichtigen kan worden verdeeld.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derdeeen na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties).

Het risico van het verdelen door fiscaal partners van geheven dividend belasting die ziet op box 1 bestanddelen, kan worden weggenomen door niet langer toe te staan dat de geheven dividendbelasting kan worden verdeeld. Dan komt echter wel direct naar voren dat je de geheven dividendbelasting dan in aanmerking zou moeten nemen bij de fiscaal partner te wiens laste de dividendbelasting is ingehouden. Het is de vraag of dat in alle gevallen zo eenvoudig te bepalen is.

Een andere mogelijkheid zou zijn om de beperking tot box 2 en box 3 bestanddelen te laten vervallen en in alle gevallen verdeling van de geheven dividendbelasting toe te staan. Ik zie persoonlijk niet direct in wat daar nu het bezwaar van is. Je krijgt dan wel de situatie dat je de dividendbelasting wel kan verdelen terwijl je de onderliggende inkomensbestanddelen niet kan verdelen maar feitelijk maakt het natuurlijk weinig uit. Je kunt toch niet meer in aanmerking nemen dan de geheven dividendbelasting en de mogelijkheden om de manipuleren zijn gezien de huidige aanslaggrens beperkt.

In dat geval zou voorinvullen voor voljaarfiscaalpartners eenvoudiger worden.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

Zie de opmerking hiervoor: als je de regeling voor voljaarfiscaalpartners niet wijzigt, loop je het risico dat je ten onrechte bepaalde geheven dividendbelasting laat verdelen.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

4.3 Toets het beschreven scenario ook Belastingdienstuitgangspunten zoals vaststelling juiste belastingverplichtingen, risicotoezicht (nader uitwerken)

5. Conclusies

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Als je de regeling in het besluit aanpast zodat de dividendbelasting in alle gevallen door voljaarfiscaalpartners kan worden verdeeld en de gegevens zijn juist en volledig, kan voorinvullen goed worden uitgevoerd.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?

B4.c	Voor in te vullen gegeven	<i>Heffingskorting maatschappelijke beleggingen en durfkapitaal</i>
------	---------------------------	---

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven.

De heffingskortingen voor maatschappelijke beleggingen (artikel 8.19 wet IB 2001) en durfkapitaal (artikel 8.20 wet IB 2001) betreffen heffingskortingen waarop men recht heeft indien men een bepaald soort beleggingen heeft gedaan. De kortingen bedragen 1,3% van het gemiddelde van de bedragen die voor maatschappelijke beleggingen en beleggingen in durfkapitaal zijn opgenomen in box 3. Het betreft derhalve een afgeleid gegeven. Indien de juiste waarde wordt gerenseigneerd met de juiste code, kan de heffingskorting correct worden voorgevuld danwel automatisch worden berekend. Voor beleggingen in durfkapitaal geldt dat dit ook door privé personen aan privé personen kan geschieden. Er dient aan diverse voorwaarden te zijn voldaan alvorens sprake is van een belegging in durfkapitaal.

2. Gegevensstromen

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Alle financiële dienstverleners in Nederland. Deze ondernemingen zijn terug te vinden in het register van de Wet op het financieel toezicht (Wft). Het register wordt bijgehouden door de AFM.

Voor de beleggingen in durfkapitaal in de privésfeer bestaat geen renseigneringsstroom. Het is ook niet erg waarschijnlijk dat deze stroom zal gaan ontstaan. Over het algemeen wordt door privé personen niet gerenseigneerd. Bovendien is de toets of sprake is van durfkapitaal een toets die niet op voorhand wordt gedaan. Slechts indien een risico wordt onderkent, wordt een dergelijke claim voor voorzieningen op het gebied van durfkapitaal door de inspecteur onderzocht. Zelfs indien privé personen zouden renseigner, is het maar zeer de vraag wat de kwaliteit van een dergelijke stroom zal zijn.

Echter, voor de elektronische aangifte geldt dat de rekenmodule van de elektronische aangifte automatisch de heffingskortingen voor maatschappelijke beleggingen en durfkapitaal berekend, indien de vragen met betrekking tot deze beleggingen bij box 3 ingevuld worden.

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

De banken in Nederland renseigner twee stromen:

- Rente en saldi;
- Dividend en waarde effectenportefeuilles.

Voor beide stromen wordt nu gebruik gemaakt van een ondergrens (rente > 15 euro, saldi > 500 euro, effectenportefeuille > 500 euro) en negatieve saldi worden niet gerenseigneerd. Deze grenzen zullen vervallen ten behoeve van voorinvullen.

2.3 Beschrijf de bestaande gegevensstroom

De huidige afspraken over gegevens (contra-informatie) zijn gemaakt in samenwerking met NVB. De manier van gegevensuitwisseling is vastgelegd in handleidingen. Hierin wordt exact beschreven wat er moet worden aangeleverd en hoe de gegevens aangeleverd moeten worden.

Ten aanzien van de fondsen wordt er een codering aangebracht:

00 = niet van toepassing of onbekend; alleen toegestaan in situaties ...

01 = Spaartegoeden, aandelenoptierechten, aandelen of winstbewijzen als bedoeld in artikel 5.11 van de Wet IB 2001;

02 = Maatschappelijke beleggingen als bedoeld in artikel 5.13 van de Wet IB 2001;

03 = Beleggingen in durfkapitaal als bedoeld in artikel 5.16 van de Wet IB 2001;

04 = Overige fondsen wel-beursgenoteerd;

05 = Overige fondsen niet-beursgenoteerd (niet behorend tot de soorten 1 tot en met 4);

07 = Overige vermogensbestanddelen.

Met code 02 kan de heffingskorting voor maatschappelijke beleggingen worden voorgevuld. Met code 03 kan de heffingskorting voor beleggingen in durfkapitaal worden voorgevuld.

Het moment van insturen is uiterlijk 1 maart (volgend op het valutajaar waarop de gegevens betrekking hebben). Er bestaan een aantal "rafels" op het gebied van bronnenbeheer van financiële instellingen. Van vastgoedfondsen is vaak niet duidelijk, of ze nu wel of niet moeten renseigner. Verder zijn er

familiefondsen die niet in beeld zijn, vastgoed- en andere fondsen die even staan ingeschreven als vergunninghouder en die, zodra er voldoende fondsen zijn geworven, hun vergunning weer laten vervallen. Hierdoor is de volledigheid nog niet 100%.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Er is ambtelijk en bestuurlijk (minister) overleg geweest over het leveren van VIA-gegevens. Banken pleiten ervoor om VIA-gegevens later dan 1 februari te mogen aanleveren, dit was het breekpunt in de onderhandeling. Afgesproken is dat de Belastingdienst nagaat of dit mogelijk is, onder welke condities en welke kosten daarmee gemoeid zijn. In concreto is in het bestuurlijk overleg met de banken door de minister toegezegd dat wordt nagegaan of een inlevermoment van 15 februari tot de mogelijkheden behoort. Nieuw bestuurlijk en ambtelijk overleg hierover moet nog plaatsvinden. Wel is er overeenstemming over:

- de gevraagde gegevens;
- uitgangspunten voor de controle;
- gecoördineerde communicatie;
- gebruik BSN bij ID-procedure en sofiëring.

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Tijdstip van aanlevering:

De banken houden vooralsnog vast aan 15 februari (memo Bestuurlijk overleg met Nederlandse Vereniging van Bank). Banken menen dat het niet mogelijk is (ook op termijn uit te komen op of) toe te groeien naar een inleverdatum van 1 februari. Deze fatale termijn wordt vanuit de Belastingdienst altijd nog als kritische termijn gezien. In april/ mei vindt er overleg plaats met de banken (de Banken en de Belastingdienst hebben mogelijkheden onderzocht te komen tot een aangepaste leverdatum).

Sofiëring:

Nog niet alle banken zijn in staat om de gegevens met BSN-nummer aan te leveren. Hierover moeten vervolgspraken worden gemaakt in het technisch overleg met de banken. Door middel van een proeflevering kan de dekkingsgraad (sofiëringpercentage) worden nagegaan.

De proeflevering kan tevens worden gebruikt om de kwaliteit van de gegevens te toetsen (volledigheid). Banken gaan voor VIA in februari al aanleveren, deze vervroegde levering (ten opzichte van de huidige situatie) kan ten kosten gaan van de kwaliteit.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

De regels omtrent durfkapitaal zijn redelijk uitvoerig. Zo moet de leenovereenkomst aan diverse vereisten voldoen, moet de startende ondernemer aan diverse vereisten voldoen en moet de leenovereenkomst zijn geregistreerd bij de afdeling Registratie en Successie van de Belastingdienst. Of voor een privé persoon die een belegging doet aan een startende ondernemer zonder tussenkomst van een beleggingsfonds of financiële instelling, is lastig te bepalen. Voor deze beleggingen in durfkapitaal is de regelgeving te gecompliceerd om tot voorinvulling te kunnen overgaan. Bovendien zouden privé personen dan moeten gaan renseigner over hun eigen verstrekte leningen waarvoor zij fiscale faciliteiten kunnen verwachten. De kwaliteit van dergelijke renseignements zal naar alle waarschijnlijkheid te wensen over laten.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetwijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetwijziging

4.1 Indien geen materiële wetwijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens - de belastingplichtige te ondersteunen bij het voorinvullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

5. Conclusies

Voor zover de belastingdienst een renseignement van een financiële instelling ontvangt inzake een belegging in durfkapitaal danwel een maatschappelijke belegging, is dit gegeven een gegeven dat zeer goed in aanmerking komt voor voorinvulling.

5. Rubriek giften

B5.a	Voor in te vullen gegeven	Aftrekbare giften
------	---------------------------	-------------------

1. Beschrijf het voor in te vullen gegeven.

De giftenaftrek is geregeld in artikel 6.32 e.v.. Giftenaftrek bestaat voor giften die gedaan zijn aan algemeen nut beogende instanties welke gevestigd zijn in Nederland, danwel buitenlandse instanties die zijn aangewezen door de staatssecretaris. Giften zijn aftrekbaar voor zover zij de drempel van 1% van het belastbaar inkomen uit werk en woning overtreffen en gemaximeerd tot 10% van datzelfde belastbaar inkomen. Of een instantie een algemeen nut beogende instantie is, wordt met ingang van 1 januari 2008 bepaald door de belastingdienst middels een beschikking. Indien een instantie over een dergelijke beschikking beschikt, zijn de giften voor de gever altijd aftrekbaar ongeacht of de inspecteur later de beschikking intrekt.

2. Gegevensstromen

Betaling in Euro – gekoppeld aan persoonskenmerk (BSN-nummer en/of rekeningnummer)

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Geregistreerde Algemeen nut beogende instellingen (ANBI) moeten de gegevens aanleveren. Alleen de instellingen die de Belastingdienst aanmerkt als ANBI kunnen gebruikmaken van de fiscale voordelen. Om geregistreerd te worden als ANBI moeten instellingen aan bepaalde voorwaarden voldoen. Hierna wordt de ANBI bij de belastingdienst geregistreerd.

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

Nee

2.3 Beschrijf de gegevensstroom

De gegevens kunnen op twee manieren worden verzonden:

- Bij het aangaan van de verplichting (denk aan automatische incasso, eenmalige machtiging, online donatie en dergelijke). De Belastingdienst ontvangt hierbij een kopie van de individuele verplichting.
- Een periodieke "dump" vanuit de administratie van de ANBI. De Belastingdienst ontvangt hierbij een export van alle geldontvangsten van particulieren (bedrag met persoonskenmerk).

De verwerkbaarheid van de gegevens is afhankelijk van de volwassenheid van de administratie bij een specifieke ANBI. De verwachting is dat de gegevens van de "volwassen" ANBI's relatief eenvoudig te ontsluiten en te verwerken zijn. Aandachtspunten hierbij zijn wel:

- Sofiering van en bij bronnen;
- Hoeveelheid bronnen (meer dan 16.000 instellingen in Nederland).

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

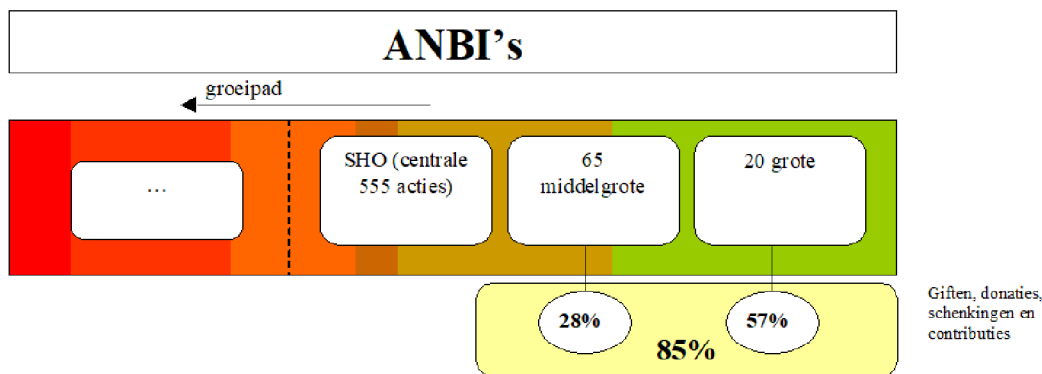
Er zijn nog geen contacten geweest ten aanzien van het voorinvullen van gegevens.

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Het project "Geven in Nederland" (VU, onder leiding van [] en het CBF doen al jaren onderzoek naar de bestedingen van Nederlanders. Uit het onderzoeksrapport van het CBF (625 instellingen) blijkt dat:

- 20 ANBI's goed zijn voor 57% van de donaties;
- 85 ANBI's goed zijn voor 85 % van de donaties.

Dit veld kan dan ook via een groeipad voorgevuld gaan worden.

Met een relatief klein deel van de ANBI's kan de Belastingdienst een hoge dekking bereiken (20-80 regel). Vervolgens kan worden onderzocht hoe de kleinere en middelgrote ANBI's gefaciliteerd kunnen worden met het aanleveren van deze gegevens.

Benodigde acties:

1) Mogelijkheden voorverkennen met de Vereniging van fondsenwervende instellingen. Er zijn verschillende brancheorganisaties actief:

- Vereniging van Fondsen in Nederland (FIN), circa 270 leden
- Instituut voor sponsoring en fondsenwerving (ISF), circa 300 leden
- Nederlands genootschap van fondsenwerpers (NGF), circa 200 leden
- Vereniging van fondsenwervende instellingen (VFI), circa 90 leden

De VFI claimt 80% van de sector te vertegenwoordigen, het gaat hier om het inkomen uit eigen fondsenwerving. In het groeipad lijkt deze branche-organisatie de 1e ingang. Gespreksonderwerpen:

- Hoe bereiken we op een eenvoudige manier een groot deel van de doelgroep;
- Wat is hierbij de volledigheid en kwaliteit van de gegevens;
- Hoe staat het met de bereidheid tot gegevenslevering;
- Zijn er ontwikkelingen bij ANBI's op het gebied van digitalisering? Kunnen we hierop aansluiten
- Wat is de benodigde inspanning om de gegevens te verkrijgen en te verwerken;
- Is het mogelijk om een deel van de geldstromen te verkrijgen (automatische incasso's, 555 acties, online giften).

2) Overleg met CBF over reikwijdte en mogelijkheden van de centrale gegevensbank voor fondsenwerving.

In het voorwoord van "Fondsenwerving in Nederland 2005" wordt hierover gesproken.

"Er is discussie gaande over de wenselijkheid en mogelijkheid te komen tot een centrale gegevensbank voor de fondsenwerving in Nederland. Diverse partijen zeggen daarbij belang te hebben, elk vanuit de eigen maatschappelijke positie en de speciale interessen die deze positie met zich meebrengt. Het CBF acht zich de meest gereede partij hierbij en is dan ook nauw bij deze discussie betrokken, tezamen met diverse andere partijen zoals de overheid, de brancheorganisatie van landelijk wervende doelen (VFI), de organisatie die opkomt voor de belangen van de kleinere organisaties (ISF) en diverse al dan niet commercieel getinte initiatieven."

Bij het CBF nagaan:

- Welke overheid er bij dit initiatief betrokken is/ gaat worden;
- In hoeverre het doel van deze gegevensbank aansluit bij de doelstellingen van VIA;

In hoeverre het CBF denkt dat de aangesloten ANBI's bereid zijn tot ontsluiting van de database naar de Belastingdienst.

6. Rubriek resultaat overige werkzaamheden

B6.a	Voor in te vullen gegeven	Opbrengsten ROW
------	---------------------------	-----------------

De cijfers:

Er zijn zo'n 550.000 belastingplichtigen die ROW-inkomsten in hun aangifte aangeven. Vakbonden schatten dat dit aantal binnen vier jaar zal groeien naar 1 miljoen. Naast fulltimers bestaat deze groep voor 71% uit freelancers die inkomsten naast hun dienstbetrekking genieten (cijfers afkomstig van KvK en Ministerie van EZ). In de aangiften IB wordt voor een bedrag van 1,6 miljard euro aan ROW-inkomsten opgegeven. Gelet op de omvang van het zwarte geld-circuit moet er van worden uitgegaan dat een deel van de inkomsten uit overige werkzaamheden niet worden opgegeven in de aangifte. De werkelijke omvang van de ROW-inkomsten en het aantal freelancers zal naar alle waarschijnlijkheid hoger liggen dan de hiervoor genoemde cijfers.

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

1.2 Welk gegeven willen we voorinvullen? (Geef hier een beknopte beschrijving van de fiscale regeling).

De inkomsten uit overige werkzaamheden zijn belast in box 1 als resultaat uit overige werkzaamheden (ROW). Het gaat om bruto inkomsten uit werkzaamheden die geen belastbare winst of belastbaar loon genereren. Te denken valt hierbij aan auteurswerk, klussen, geven van cursussen, incidenteel advieswerk, alfahulp. Het gaat hier om niet om de zogenaamde terbeschikkingstellingsregeling.

1.3 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

Het veld wordt door ongeveer 550.000 belastingplichtigen ingevuld. Dit aantal zal de komende jaren naar verwachting van de vakbonden stijgen naar ongeveer 1 miljoen. Het gaat hier hoofdzakelijk om freelancers die inkomsten naast hun dienstbetrekking genieten. In de aangiften IB wordt voor een bedrag van 1,6 miljard euro aan ROW-inkomsten aangegeven. Er kan vanuit worden gegaan dat een deel van inkomsten niet wordt aangegeven (zwarte circuit). De werkelijke omvang van de ROW-inkomsten en het aantal freelancers zal daarom waarschijnlijk hoger liggen dan de genoemde cijfers.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

Er is sprake van een bestaande gegevensstroom. Dit betreft de renseignering van de zogenaamde IB47's. Opdrachtgevers die een freelancer inhuren moeten, desgevraagd, renseigneren. B/CA verwacht 437.250 IB47-renseignementen te ontvangen. De gegevensstroom is opgedeeld in de volgende substromen:

- Tolken en vertalers
- Uitgeverijen
- Medische honoraria
- Onderwijs
- PR-bureaus
- overig

Gelet op het feit dat freelancers op tal van terreinen werkzaam zijn, is deze onderverdeling slechts een eerste stap. Er wordt op dit moment geen actief beleid gevoerd om aanvullende categorieën gegevensleveranciers op te sporen en te benaderen. Opdrachtgevers die ROW-ers inhuren en aan de Belastingdienst renseigneren maken gebruik van diverse verschillende applicaties die door CA worden uitgeleverd. Daarnaast vindt aanlevering plaats op papier. De aanlevering van de renseignementen geschiedt op naw-gegevens en niet op sofinummer. Waarschijnlijk, maar hierin is op dit moment geen inzicht, wordt ook een deel van de stroom aangeleverd via Polis.

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

Er is geen sprake van een basisregistratie. De gegevens die nodig zijn voor voorinvullen, betreffen uitsluitend derdengegevens.

2.3 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

Om tot volledige voorinvulling van het veld te kunnen komen, zou elke organisatie of privé persoon die een freelancer (of zelfstandige zonder personeel (zzp-er) zoals freelancers soms ook worden genoemd) inhuilt, een renseignement moeten sturen. In eerste instantie ligt het voor de hand om ons te richten op alle inhoudingsplichtigen danwel alle administratieplichtigen als gegevensleveranciers.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Op dit moment bestaat er geen wettelijke verplichting tot renseignering. In de wet is opgenomen dat men desgevraagd moet renseigneren. Uit de doelgroepactie 2005, die gericht was op de IB47-stroom, is gebleken dat slechts een deel van de organisaties die zouden leveren, dat ook daadwerkelijk doet.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

Het lastige bij de IB47-renseignering is dat niet inzichtelijk is hoeveel renseignementen we niet binnen krijgen. In hoeverre sprake is van volledigheid of juist onvolledigheid is daarom op dit moment niet met zekerheid te zeggen. De Belastingdienst ontvangt jaarlijks zo'n 430.000 IB47's. Dit bestand is zeker niet volledig. Zoals reeds gezegd, zijn er zo'n 550.000 freelancers. Per freelancer kunnen diverse opdrachtgevers zijn. Het aantal opdrachtgevers kan variëren van 1 tot meer dan 50. De volledigheid van deze gegevensstroom laat op dit moment te wensen over.

Er zijn bij RBO geen berichten bekend waaruit naar voren komt dat de kwaliteit van de IB47's die we ontvangen, niet goed zou zijn. Daarop afgaande kan gesteld worden dat de IB47's die we ontvangen, over het algemeen goed van kwaliteit zijn.

2.6 Beschrijf de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom?

De tijdigheid is op dit moment onvoldoende.

2.7 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

De bereidheid tot gegevenslevering zal sterk bepaald worden door de omvang van de organisatie van de gegevensleverancier en de mate waarin de renseignering wordt ondersteund door de Belastingdienst. Gegevensleveranciers die al als inhoudingsplichtige voor de LB moeten renseigneren, zullen waarschijnlijk een grotere bereidheid tot levering hebben, dan zeer kleine organisaties die geen loonadministratie bijhouden. Bij deze laatste groep moet gedacht worden aan VVE's die een tuinman in dienst hebben, een belastingplichtige die voor 1 dag in de week mantelzorg krijgt en dit betaalt uit een persoonsgebonden budget of een aannemer die uitsluitend ZZP-ers (zelfstandige zonder personeel) in dienst heeft, zodat geen loonadministratie hoeft te worden gevoerd. Voor deze groep zal de bereidheid tot gegevenslevering niet groot zijn. Die kan worden verbeterd door ondersteuning te bieden, bijvoorbeeld in de vorm van een eenvoudige internetapplicatie.

Belangrijker nog is de inspanning die geleverd moet worden om de gegevens compleet te krijgen. Bij CA is geen actief beleid om mogelijke nieuwe gegevensleveranciers van IB47's te identificeren. Ook bij het toezicht is geen prioriteit bij de controle op IB47-renseignering aanwezig. Belastingplichtigen hoeven hun opdrachtgevers niet op een ordelijke identificeerbare manier in de aangifte te vermelden, zodat terugkoppeling naar een gegevensleverancier niet mogelijk is. Wel is een aantal doelgroepen onderscheiden, waarbij een verhoogde kans aanwezig is dat sprake is van ROW-bronnen. Hierbij valt te denken aan de eerder genoemde subcategorieën tolk-vertalers, alpha-hulpen, uitgeverijen, medische honoraria en overheidsinstanties die freelancers inhuren (o.a. justitie).

Om werkelijk te kunnen voorinvullen, zal een grote inspanning geleverd moeten worden om de gegevensstroom van de IB47-renseignementen volledig te maken. Hoewel er in het verleden heel bewust voor is gekozen om de IB47-stroom niet via Polis te laten verlopen, adviseren wij om in het kader van VIA opnieuw naar deze optie te kijken. Een andere mogelijkheid is om een eenduidige applicatie te maken voor de aanlevering van IB47-renseignementen. Voor kleine leveranciers kan gedacht worden aan een eenvoudige (internet-)applicatie. Los van de technische ondersteuning, dient te worden onderzocht hoe middels voorlichting en samenwerking met branche-organisaties en bijvoorbeeld accountants (en becon-overleg) tot een grotere renseigneringsbereidwilligheid kan worden gekomen. Het tijdspad om tot goede en volledige voorinvulling te kunnen komen, zal enige tijd beslaan. Het is, gelet hierop, van belang om op korte termijn te starten om zodoende over enkele jaren deze gegevens te kunnen voorinvullen.

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Een van de belemmeringen is de huidige VAR-regeling. Indien een belastingplichtige een VAR-verklaring 'Winst uit onderneming' aan zijn opdrachtgever overlegt, dan bestaat er voor die opdrachtgever rechtsbescherming inzake de loonbelasting. Opdrachtgevers hebben in een dergelijke situatie de garantie dat er geen naheffing loonbelasting zal worden opgelegd. Het grootste deel van de aanvragen VAR betreffen aanvragen voor een VAR-winst uit onderneming. Er vindt op dit moment nauwelijks een toets plaats of inderdaad sprake is van winst uit onderneming of dat eigenlijk sprake is van ROW. Opdrachtgevers vragen heel sterk om een VAR-winst uit onderneming, vanwege de rechtsbescherming. Op het internet is informatie te vinden over hoe het aanvraagformulier moet worden ingevuld om een VAR-winst uit onderneming te krijgen. Daarom is het voor opdrachtnemers die eigenlijk ROW ontvangen, heel gemakkelijk om een VAR-winst uit onderneming te verkrijgen en zodoende uit het zicht van de Belastingdienst te blijven. Voor VIA betekent dit dat in alle gevallen waarin een opdrachtgever beschikt over

een VAR-winst uit onderneming, wij niet van hem kunnen vragen om een renseignement naar de Belastingdienst te sturen inzake de IB47-renseignering.

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen danwel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

Indien voor de VAR-ROW dezelfde rechtsbescherming zou gelden als voor de VAR-winst uit onderneming, ligt het voor de hand dat minder vaak een onterecht VAR-winst uit onderneming wordt aangevraagd. Indien een opdrachtgever iemand inhuurt die een VAR-ROW overlegt, zou deze opdrachtgever verplicht kunnen worden om een renseignement te sturen. Dit kan al dan niet als voorwaarde voor de rechtsbescherming worden opgenomen.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

Er zijn thans weinig problemen om dit gegeven voor in te vullen mits gegevenslevering tijdig en volledig zou plaatsvinden. Duidelijk zou wel moeten worden gemeld aan belastingplichtige dat de voorgevulde gegevens slechts de gegevens zijn die wij hebben ontvangen van renseigneringsplichtige partijen. Hier moet extra duidelijk worden aangegeven dat er ook een verantwoordelijkheid ligt van de belastingplichtige zelf. De verwachting is namelijk dat de gegevensstroom nooit 100% zal worden. Particulieren gaan bijvoorbeeld niet reseigneren.

4.2 Toets het beschreven scenario aan “gemaks”uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

De burger zal gemak ervaren van het voorgevulde gegeven. Meestal zal de burger echter zelf ook zijn inkomsten hebben bijgehouden. Hij kan onze gegevens vergelijken met zijn eigen gegevens.

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Knelpunt bij de voorinvulling van deze rubriek is vooral de volledigheid van de gegevenstromen. Er zal altijd een substantieel deel van de inkomsten niet kunnen worden voorgevuld omdat de freelancer werkt voor niet renseigneringsplichtige partijen zoals particulieren of buitenlandse opdrachtgevers. Toch ligt voorinvulling van de gegevens die we wel gaan krijgen wel voor de hand. De gegevens die we krijgen, zijn zonder veel problemen voor in te vullen. De freelancer zal dit als een goede service ervaren en ook als logisch: we laten zien wat we hebben. Door te laten zien wat we weten, laten we uiteraard ook zien wat we niet weten. Het is duidelijk dat daaraan risico's zijn verbonden.

Op het terrein van gegevensverzekering zal een grote inspanning moeten worden geleverd om deze rubriek voorgevuld te krijgen.

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Thans is het afgeven van een VAR-ROW onaantrekkelijk voor een opdrachtgever omdat hij nog aansprakelijk kan worden gesteld voor de loonbelasting van de opdrachtnemer en omdat hij renseigneringsplichtig is bij een VAR-ROW. Daardoor wordt ten onrechte gebruik gemaakt van de VAR-winst. De volledigheid van de gegevensstroom zal kunnen verbeteren door aan een VAR-ROW dezelfde rechtsgevolgen te verbinden als aan een VAR-winst.

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?

B6.b	Voor in te vullen gegeven	Kosten ROW
------	---------------------------	------------

Het is niet mogelijk om de kosten die een belastingplichtige heeft gemaakt voor het verkrijgen zijn of haar inkomsten uit ROW, voor in te vullen.

7. Rubriek buitengewone uitgaven

B7.a	Voor in te vullen gegeven	Buitengewone uitgaven ziektekosten
-------------	----------------------------------	---

Er zijn ontwikkelingen gaande om de buitengewone uitgaven ziektekosten, of een deel daarvan, te defiscaliseren. De ziektekosten zouden dan onder de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) gaan vallen. Besloten is om de buitengewone uitgaven daarom vooralsnog niet mee te nemen bij het vooronderzoek.

8. Rubriek heffingskortingen:

B8.a	Voor in te vullen gegeven	Heffingskortingen
------	---------------------------	-------------------

1. Beschrijving van het voor in te vullen gegeven

Gewenst is de van toepassing zijnde heffingskortingen⁹ en de hoogte daarvan voor in te vullen dan wel direct –zonder nadere vragen- kunnen toepassen.

- Het recht op algemene heffingskorting

Dit recht geldt voor elke binnenlands belastingplichtige en wordt standaard toegekend.

- Het recht op arbeidskorting

Dit recht kan worden afgeleid van het loongegeven en van overig inkomen uit tegenwoordige arbeid. Bij loongenieters is de hoogte van de arbeidskorting mede afhankelijk van de toegekende arbeidskorting bij de inhouding van loonheffing. Tevens is de hoogte van de arbeidskorting afhankelijk van de leeftijd van de belastingplichtige. De toegekende arbeidskorting bij de inhouding van loonheffing is opgenomen in polis. Voor de elektronische aangifte geldt dat de arbeidskorting automatisch wordt berekend. De arbeidskorting maakt onderdeel uit van VIA 2008.

- Het recht op combinatiekorting

Het recht op de combinatiekorting is afhankelijk van het inkomen uit tegenwoordige arbeid, het feit of een kind tot het huishouden behoort, de leeftijd van het kind en of dit kind bij de GBA staat ingeschreven op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige. In bepaalde gevallen (co ouders) hoeft niet aan de inschrijfs voldaan te worden. In deze gevallen gelden materiële criteria om te bepalen of sprake is van co ouderschap.

- Het recht op aanvullende combinatiekorting

Het recht op deze heffingskorting is afhankelijk van het recht op combinatiekorting. Indien er sprake is van partnerschap (inclusief verbonden personen/huisgenoten), komt alleen degene met het hoogste inkomen uit tegenwoordige arbeid voor deze korting in aanmerking.

- Het recht op ouderschapsverlofkorting

Het recht op ouderschapsverlofkorting is afhankelijk van het gebruik maken van ouderschapsverlof en het hebben van een levensloopvoorziening. De hoogte is afhankelijk van het aantal werkdagen dat ouderschapsverlof wordt opgenomen en het verschil tussen het loon het voorgaande kalenderjaar en het loon van het aangiftejaar.

- Het recht op alleenstaande-ouderkorting

Het recht op deze heffingskorting is afhankelijk van de aanwezigheid van een partner of andere persoon ouder dan 27 jaar waarmee een huishouding wordt gevoerd. Tevens is van belang dat er een kind tot het huishouding behoort dat in belangrijke mate wordt onderhouden door de belastingplichtige. Dit kind moet tevens op hetzelfde woonadres staan ingeschreven bij de GBA.

- Het recht op aanvullende alleenstaande ouderkorting

Het recht op deze heffingskorting is afhankelijk van het recht op alleenstaande-ouderkorting. Daarnaast gelden aanvullende voorwaarden: het kind moet bij aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 16 jaar niet hebben bereikt en er moet sprake zijn van inkomen uit tegenwoordige arbeid. De hoogte van de korting is afhankelijk van de hoogte van het inkomen uit tegenwoordige arbeid.

- Het recht op jonggehandicaptenkorting

Het recht op jonggehandicaptenkorting is afhankelijk van het recht op toekenning van een uitkering op grond van hoofdstuk 2, afdeling 1, van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten. Er is geen recht op deze korting als de ouderenkorting geldt.

- Het recht op ouderenkorting

Het recht op ouderenkorting is afhankelijk van de leeftijd (65 jaar of ouder aan het einde van het kalenderjaar of bij einde belastingplicht) en van de hoogte van het verzamelinkomen.

- Het recht op alleenstaande ouderenkorting

⁹ De kinderkorting wordt buiten beschouwing gelaten aangezien deze per 2008 komt te vervallen (wordt kindertoeslag).

Het recht op alleenstaande ouderenkorting is afhankelijk van het in aanmerking komen voor een uitkering als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel a of onderdeel c van de AOW of hiervoor in aanmerking zou komen indien zou worden voldaan aan de voorwaarde van artikel 7, onderdeel b, van de AOW.

- **Het recht op levensloopverlofkorting**

De levensloopverlofkorting is afhankelijk van 'het beschikken' over een ingevolge de levensloopregeling opgebouwde voorziening (dit geldt niet als wordt beschikt in de zin van art. 19 g, zesde lid, van de Wet LB, zoals bijv afkoop, verveemding etc.). De hoogte van deze korting is afhankelijk van de het bedrag waarover wordt beschikt, het aantal jaren waarin de levensloopvoorziening is opgebouwd en hetgeen in voorgaande jaren aan levensloopverlofkorting is genoten.

- **Het recht op korting voor maatschappelijke beleggingen**

Deze korting geldt voor belastingplichtigen die vrijgestelde (art. 5.13 Wet IB 2001) maatschappelijke beleggingen heeft. De hoogte van de korting is afhankelijk van de waarde van de maatschappelijke beleggingen per 1-1 en 31-12 van het kalenderjaar.

- **Het recht op korting voor directe beleggingen in durfkapitaal en culturele beleggingen**

Deze korting geldt voor belastingplichtigen die vrijgestelde (art. 5.17 en 5.16 Wet IB 2001) beleggingen heeft in durfkapitaal en culturele beleggingen. De hoogte van de korting is afhankelijk van de waarde van de maatschappelijke beleggingen per 1-1 en 31-12 van het kalenderjaar.

Wanneer bepaald is op welke heffingskortingen een belastingplichtige recht heeft (het totaal daarvan is de standaardheffingskorting), moet daarna worden bepaald op welke delen van de standaardheffingskorting de belastingplichtige recht heeft. Heffingskortingen bestaan uit premiedelen en een belastingdeel. De hoogte van de heffingskortingen is afhankelijk van de mate van premieplicht (65-plussers krijgen bijv. niet het AOW-deel van de heffingskortingen) en belastingplicht.

Indien een niet- of minstverdienende partner onvoldoende inkomensheffing verschuldigd is om zelf de heffingskortingen te gelde te kunnen maken, kan hij in aanmerking komen voor verhoging van de gecombineerde heffingskorting ('uitbetaling AHK' op grond van art. 8.9 Wet IB 2001). Hiervoor geldt als voorwaarde dat de belastingplichtige gedurende meer dan zes maanden in het kalenderjaar een fiscale partner heeft. Indien de belastingplichtige bij aanvang van het kalenderjaar jonger is dan 30 jaar, dan kan hij alleen voor deze regeling in aanmerking komen als hij niet in belangrijke mate door zijn ouders wordt onderhouden.

1.3 Beschrijf waarom het gegeven nodig is voor het vaststellen van de verschuldigde belasting.

De heffingskortingen komen in mindering op de berekende belasting en premies.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

- De GBA
- Inhoudingsplichtigen (w.o. SVB)/polis (arbeidskorting, ouderschapsverlofkorting en levensloopverlofkorting)

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

Basisregistratie en derdengegevens

3. Belemmeringen en oplossingen in de fiscale wetgeving

3.1 Zijn er belemmeringen in de fiscale wetgeving om direct het fiscaal juiste gegeven met zekerheid voor in te vullen, zonder het stellen van nadere (kwalificatie)vragen aan belastingplichtige? Welke zijn dit?

Voor enkele kortingen gelden materiële voorwaarden die een fiscale kwalificatie/bewerking vragen. Zoals: is er sprake van co ouderschap, is er sprake van een gezamenlijke huishouding en is er sprake van 'in belangrijke mate onderhouden'.

Voor de ouderschapsverlofkorting geldt de toets dat er sprake moet zijn van inkomensterugval. Dit is een lastig automatisch te herleiden gegeven ingeval de terugval niet wordt bepaald op basis van een vergelijking met het inkomen van het vorige jaar..

3.2 Welke wetgevende oplossingen zijn denkbaar om deze belemmeringen weg te nemen dan wel te verminderen? (beoordeel hierbij ook of gegevens die beschikbaar zijn in basisregistraties of bij derden na een (beperkte) materiële wetswijziging direct zouden kunnen/moeten worden gebruikt voor voorinvulling, zie memo met algemene noties)

Het laten vervallen van de materiële voorwaarden.

Geen uitzonderingsbepaling meer voor co ouders voor de combinatiekorting. Alleen recht op deze korting als het kind bij de GBA staat ingeschreven bij de ouder.
De voorwaarde 'in belangrijke mate onderhouden' laten vervallen c.q. aansluiten bij het recht op kinderbijslag (zie kindertoeslag).
De voorwaarde 'tot het huishouden behoren' laten vervallen.

4. Uitwerking voorinvulling zonder wetswijziging

4.1 Indien geen materiële wetswijziging plaatsvindt, welke mogelijkheden zijn er dan om - gebruik makend van beschikbare gegevens – de belastingplichtige te ondersteunen bij het voor invullen van zijn aangifte (denk hierbij aan het wijzigen van de uitvraag, gebruik maken van gegevens van de voorgaande aangifte, voorlopige aangifte en combinaties) Beschrijf een of meer mogelijk werkende scenario's.

Voor alle heffingskortingen gelden voorwaarden. Veel voorwaarden zijn te herleiden uit de aangifte: loon, inkomsten uit tegenwoordige arbeid, het hebben van een partner, het hebben van een kind, het hebben van vrijgestelde beleggingen etc. De vraag is of deze gegevens met voldoende zekerheid bekend zijn op het moment van voorinvullen van de aangifte. Bijv. indien er sprake is van winst of resultaatinkomen kan de hoogte van de arbeidskorting niet worden voorgevuld. Dit geldt evenzeer voor de heffingskorting voor maatschappelijke beleggingen en beleggingen in durfkapitaal. Voor een aantal kortingen lijkt voorinvullen geen goede oplossing. Een beter alternatief is dan het automatisch toepassen van de heffingskortingen (dus niet uitvragen op de aangifte) door het recht te herleiden uit de aangifte plus eventueel waar nodig aanvullende gegevens uitvragen..

Indien materiële voorwaarden toch moeten worden uitgevraagd kan er voor worden gekomen om enkele veronderstellingen op de aangifte op te nemen/voor in te vullen. De belastingplichtige heeft dan wel de mogelijkheid deze veronderstellingen te wijzigen.

Bijv.

Indien het kind bij de ouder staat ingeschreven op het woonadres: er vanuit gaan dat dat kind dan ook in belangrijke mate onderhouden wordt.

Indien een kind bij de ouder staat ingeschreven: er vanuit gaan dat het kind en de ouder een gezamenlijke huishouding voeren.

4.2 Toets het beschreven scenario aan "gemaks"uitgangspunten zoals benoemd in hoofdstuk xxx, zoals zo min mogelijk inspanning burger, zelf niet hoeven zoeken naar gegevens, helpt dit bij optimaal invullen, ondersteund voelen, geen onzekerheid.

Het beschreven scenario leidt tot gemak bij de burger. Voorinvullen leidt tot eenzelfde gemak bij de burger als 'niet uitvragen' (en de heffingskortingen zelf herleiden).

Indien toch tot uitvraag moet worden overgegaan omdat enkele materiële criteria niet uit beschikbare gegevens zijn af te leiden, kan de klant geholpen worden door concrete vragen naar het gegeven te stellen en het verwachte antwoord voor in te vullen.

Voorbeeld:

In plaats van de vraag: heeft u recht op de combinatiekorting?

Stellen we op de aangifte eventueel vragen naar ontbrekende gegevens, waarbij de –waar mogelijk- het meest waarschijnlijke antwoord voorinvullen. Bijv. de vraag: U heeft een kind dat bij de GBA ingeschreven staat op uw woonadres. Dit kind behoort tot uw huishouding en wordt in belangrijke mate door u onderhouden. Deze bewering kan dan door de klant worden gewijzigd.

4.3 Toets het beschreven scenario ook aan Belastingdienstuitgangspunten zoals vaststelling juiste belastingverplichtingen, risico/toezicht (nader uitwerken)

....

5. Conclusies

5.1 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek zonder wetswijziging.

Voorinvullen: nee

Herleiden en automatisch toepassen: hier liggen goede kansen

5.2 Waardeer de mogelijkheden voor voorinvulling van de rubriek met vergaande of beperkte wetswijziging

Voorinvullen: nee

Herleiden en automatisch toepassen: ja

6. Startjaar voorinvulling

In welk belastingjaar zou met de voorinvulling van het gegeven kunnen worden begonnen?
2008

9. Gegevens overig

B9.b	Voor in te vullen gegeven	<i>Ontvangen periodieke uitkeringen voor eigen woning</i>
------	---------------------------	---

2. Gegevensstromen

Jaarlijkse overheidsbijdragen voor eigen woning

Premiekoopwoningen (geen nieuwe aanvragen meer, aflopende regeling)

Door het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) wordt jaarlijks in het kader van de stimulering eigen woningbezit subsidies uitgekeerd. De renseignering is voor de Belastingdienst van belang omdat de uitgekeerde subsidies sinds 1992 belastbaar zijn voor de IB. Om voor een subsidie eigen woning in aanmerking te komen, mag het belastbare inkomen niet een bepaalde vastgestelde grens overschrijden.

De subsidie wordt over het algemeen verstrekt aan de eigenaar van de eigen woning (de belanghebbende) en aan diens partner (medebelanghebbende). Heel sporadisch kan nog een tweede medebelanghebbende worden aangeleverd, het maximaal aantal subjecten in het bericht kan dus 3 zijn.

Woninggebonden subsidies van de gemeenten (geen nieuwe aanvragen meer, aflopende regeling)

Het Besluit woninggebonden subsidies (BWS) draagt financieel bij aan goede woningbouw en de woningverbetering. De doelstelling is het stimuleren van een gedifferentieerd woningaanbod en het bevorderen van nieuwbouw en ingrijpende verbetering, door middel van storting van middelen. De subsidie is bedoeld voor budgetbeherende bestuursorganen, sociale en particuliere verhuurders. De regelingen BWS en EW/BWS (RWS) zijn inmiddels gesloten, wat inhoudt dat er geen nieuwe subsidieaanvragen meer binnen de regelingen kunnen worden ingediend.

2.1 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

- Overheidsbijdrage premiekoopwoningen – De uitbetaling van de bijdrage vindt plaats door VROM
- Overheidsbijdragen BWS -De uitbetaling van de bijdrage voor gehonoreerde aanvragen vindt plaats door SenterNovem.

2.2 Is er een bestaande gegevensstroom?

Ja, het uitkeringsbedrag van premiekoopwoningen krijgen we gerenseigneerd van VROM.

De bijdragen BWS krijgen we niet gerenseigneerd.

2.3 Beschrijf de gegevensstroom

Per belastingjaar worden renseignementen m.b.t. Premie A/B-gegevens door VROM aan RIS aangeboden (in 2006 waren dit er 22.000).

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

Van VROM worden de volgende gegevens ontvangen:

SoFi-nummer	Een door de rijksbelastingdienst aan een persoon toegewezen identificator
Registratienummer	Het door de VROM toegekende unieke dossiernummer.
Rol in subsidie	De rol van de rechthebbende van een subsidie-uitkering eigen woningbezit (belanghebbende vs medebelanghebbende-1 vs medebelanghebbende-2)
Uitkeringsbedrag	Het uitgekeerde bedrag aan subsidie premie A/B
Valutacode	De code van de valutasoort waarin het uitkeringsbedrag is aangeleverd.

In overleg met B/CPP is vastgesteld dat de VROM premie A/B-gegevens raadpleegbaar moeten zijn vanaf belastingjaar 1998.

2.5 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor invulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

- 1) Doordat de Belastingdienst beschikt over zowel sofinummer als uitkeringsbedrag, zijn de ontvangen bijdragen voor premiekoopwoningen 1-op-1 voor in te vullen
- 2) De omvang van de overheidsbijdragen BWS zal moeten worden nagevraagd bij SenterNovem (om hoeveel uitbetalingen gaat het, hoe snel daalt dit aantal de komende jaren). Aan de hand van deze informatie kan nut en noodzaak van deze gegevenslevering worden nagegaan.

B9.c	Voor in te vullen gegeven	<i>Kosten levensonderhoud kinderen jonger dan 30 jaar</i>
------	---------------------------	---

Algemeen:

Aftrek voor kosten levensonderhoud kinderen jonger dan 30 jaar geschiedt op grond van forfaitaire bedragen die zijn opgesplitst naar leeftijdscategorieën. De aftrek is uitsluitend mogelijk voor een ouder die geen kinderbijslag ontvangt en waarbij de kinderbijslag niet is geweigerd op grond van de Wet Beperking export uitkeringen (Wet Beu). Over het algemeen gaat het om gevallen waarbij de ouders van het kind gescheiden leven en de belastingplichtige alimentatie betaald voor het kind aan de ouder die het kind verzorgd. Bij co-ouderschap hebben beide ouders recht op de helft van de kinderbijslag. In dat geval bestaat geen recht op aftrek voor kosten levensonderhoud. Het kan ook gaan om gevallen waarbij het kind ouder is dan 18 jaar (dan vervalt het recht op kinderbijslag) en waarbij het kind niet studeert of werkt. Indien de ouders dan bijdragen in het levensonderhoud kan recht op aftrek bestaan.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom en welke partijen zouden gegevens kunnen/moeten leveren?

Er is geen bestaande gegevensstroom voor deze kosten. Om deze aftrek te kunnen berekenen zijn de volgende gegevens van belang:

- Is er een ouder-kind relatie? (GBA)
- Ontvangt de ouder kinderbijslag voor het kind? (SVB)
- Zo nee, is de kinderbijslag geweigerd op grond van de Wet Beu? (SVB)
- Ontvangt het kind studiefinanciering? (IBG)
- Besteedt de ouder meer dan € 375 per kwartaal per kind aan het levensonderhoud?
- Heeft het kind eigen inkomsten of vermogen die zodanig hoog zijn (> € 5.500) dat van onderhoudsplicht door de ouder geen sprake kan zijn? (Polis, RIS en banken)

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

Er is sprake van derdengegevens.

2.3 Kan gebruik worden gemaakt van Belastingdienst eigen gegevens?

Eventueel zou gebruik kunnen worden gemaakt van Belastingdienst eigen gegevens, zoals de aftrek die de belastingplichtige heeft gevraagd in het voorgaande jaar of bij het verzoek om voorlopige teruggaaf. Deze gegevens zijn kwalitatief echter niet betrouwbaar genoeg om voor het voorinvullen te kunnen gebruiken. Mogelijk kan worden aangesloten bij het life-event-denken. Over het algemeen wordt de alimentatieverplichting voor de kinderen van de belastingplichtige vastgelegd in het echtscheidingsconvenant. Daarin is vastgelegd hoeveel de belastingplichtige moet bijdragen in het levensonderhoud van de kinderen. Voor de vraag of het kind eigen inkomsten heeft, kan wellicht gebruik worden gemaakt van de aangifte van het kind van het voorgaande jaar. Inkomsten zijn echter veranderlijk. Dit gegeven zou een indicatie voor een mogelijke aftrek kunnen vormen.

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

De GBA is een basisregistratie. Hierover zijn reeds afspraken gemaakt. Met de SVB zijn geen afspraken gemaakt. Wel bestaat een lijst met daarop de landen waarvoor de Wet Beu geldt. Van de IBG ontvangt de Belastingdienst reeds renseignements inzake studiefinanciering. Via Polis, maar wellicht ook de aangifte van het kind.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

De mate van kwaliteit zal vooral beïnvloed worden door de wijze waarop het de Belastingdienst lukt om de benodigde gegevens met elkaar te combineren. De individuele gegevens afzonderlijk leiden niet tot voorinvullen.

2.7 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Gelet op de verschillende gegevens die met elkaar gecombineerd moeten worden ten einde de aftrek te kunnen bepalen, is het vooralsnog niet mogelijk om dit veld voor in te vullen.

2.8 Is het mogelijk om de voorlopige teruggaaf te gebruiken als gegevensbron?

Deze vraag is onderzocht. De gegevens die in de voorlopige teruggaaf als grondslag worden gebruikt om de aanslag te berekenen, wijken dermate af van hetgeen belastingplichtigen in hun aangifte vermelden, dat het vooralsnog niet voor de hand ligt om deze gegevens te gebruiken.

B9.d	Voor in te vullen gegeven	Studiekosten/IBG
------	---------------------------	------------------

1. Algemeen

1.1 algemene cijfers

Bij de studiekosten zijn er globaal twee categorieën te onderscheiden, namelijk belastingplichtigen die studiekosten aftrekken voor een studie waarvoor zij een studiebeurs ontvangen en belastingplichtigen die voor overige opleidingen studiekosten in aftrek brengen. De eerste groep is aangeduid als een quick-win omdat de Belastingdienst renseignementen ontvangt van de IB-Groep waarop alle relevante gegevens staan vermeld. B/CA verwacht zo'n 740.000 renseignement te ontvangen van de IB-Groep. Voor een beperkt deel van de studenten die een studiebeurs van de IB-Groep ontvangen, is aftrek mogelijk. Uitsluitend voor die studenten waarbij de zogenaamde normbedragen hoger zijn dan de ontvangen studiebeurs. In de praktijk betreft dit de thuiswonende studenten (die ontvangen een lage maandelijkse studiebeurs). Van de 398.293 HBO en WO studenten is 42% (167.366) thuiswonend (gegevens afkomstig uit de studentenmonitor van het ministerie van OC&W). Dit betreft ongeveer 1,7% van de belastingplichtigen. Voor hen is aftrek van studiekosten mogelijk indien zij de studiekosten zelf hebben betaald. Overigens kunnen we voor de uitwonende studenten op grond van de IB-Groep-gegevens aanvullen dat zij geen recht hebben op aftrek. Uitzondering op voorgaande zijn belastingplichtigen

1.2 Fiscaliteit:

Op basis van de Wet IB 2001 kunnen scholingsuitgaven in bepaalde mate worden afgetrokken. Studenten die onder de studiefinanciering van de Wet Studiefinanciering (WSF) vallen, kunnen niet hun werkelijke scholingsuitgaven opvoeren. Zij moeten de gift of voorwaardelijke gift die ze ontvangen op grond van de WSF, in mindering brengen op de scholingsuitgaven (artikel 6.28, tweede lid Wet IB 2001).

Volgens de WSF kan studiefinanciering in drie vormen worden verstrekt, namelijk in de vorm van een gift, een prestatiebeurs of een lening. Een prestatiebeurs is een rentedragende lening die kan worden omgezet in een gift; dus een voorwaardelijke gift. De lening is een rentedragende lening die niet kan worden omgezet in een gift.

In artikel 6.29, eerste lid van de Wet IB 2001 is geregeld dat voor WSF-studenten de aftrek is genormeerd. Het gaat om normbedragen voor boeken, leermiddelen en de onderwijsbijdrage. De normbedragen voor WSF-studenten gelden niet als de werkelijke uitgaven hoger zijn dan het dubbele van deze normbedragen. In dat geval mag het bedrag dat hoger ligt dan tweemaal het maximum extra in aftrek worden gebracht.

2. Gegevensstromen

2.1 Is er een bestaande gegevensstroom?

De IB-Groep reneigeneert over twee perioden per jaar de studiefinancieringsgegevens. De perioden betreffen januari tot en met juli en september tot en met december. Op deze renseignementen staan de normbedragen die aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting en het bedrag aan ontvangen beurs. Dit zijn de gegevens die benodigd zijn om de aftrek te kunnen berekenen, behoudens de vraag of de student de studiekosten daadwerkelijk zelf heeft betaald. De maandelijkse normbedragen worden door de IB-Groep bepaald op grond van de gemiddelde studiekosten van een student. De IB-Groep is van dit gegeven dus de authentieke gegevensbron. Deze normbedragen vormen op grond van de wet IB2001 de forfaitaire aftrek voor studiekosten. De ontvangen prestatiebeurs wordt bepaald en uitbetaald door de IB-Groep. Ook dit gegeven betreft derhalve een authentiek gegeven van de IB-Groep.

Verder staat in RIS ook informatie opgenomen over de twee volgende beschikkingen:

- de prestatiebeurs wordt definitief omgezet in een rentedragende lening. In dat geval kan alsnog volgens een bepaalde berekening aftrek plaatsvinden in het jaar waarop de beurs betrekking heeft.
- de rentedragende lening wordt definitief niet omgezet in een gift (niet voldaan aan de voorwaarden prestatiebeurs). In dat geval kan in het jaar waarin dit besluit wordt genomen, volgens een bepaalde berekening alsnog een bedrag in aftrek worden gebracht.

2.2 Is sprake van een basisregistratie of derdengegevens

Er is sprake van derdengegevens.

2.3 Welke partijen moeten de gegevens leveren?

IB-Groep

2.4 Welke afspraken zijn er al gemaakt met gegevensleveranciers?

De IB-Groep levert renseignementen aan voor studenten die een prestatiebeurs ontvangen. Afgesproken is dat de IB-Groep zowel de maandelijkse normbedragen als de ontvangen beurs reneigeneert.

2.5 Beschrijf de kwaliteit van de bestaande gegevensstroom? (juistheid en volledigheid)

Er is geen onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de gegevensstroom. Wel kan in meer algemene termen worden gezegd dat de IB-Groep haar automatisering goed op orde heeft en dat het aantal renseignementen redelijk overeenkomt met de verwachting, gelet op het aantal studenten.

2.6 Beschrijf de tijdigheid van de bestaande gegevensstroom?

De IB-Groep heeft in 2007 begin maart de renseignementen over 2006 aangeleverd. Om te kunnen voorinvullen dient het tijdstip van aanlevering naar begin februari te worden verplaatst.

2.7 Beschrijf de mogelijkheden en belemmeringen om de gegevensstroom geschikt(er) te maken voor voorinvulling. Beschrijf hierbij welke acties zullen moeten worden verricht.

Op dit moment ontvangt de Belastingdienst geen informatie over wie de studiekosten voor de studie heeft betaald. Dit kan de student zelf zijn, maar ook de ouders van de student. In dat laatste geval zijn de studiekosten niet aftrekbaar.